

GŁOS ROBOTNICZY

PISMO POLSKIEJ PARTII ROBOTNICZEJ

ROK II.

ŁÓDŹ, WTOREK, 30 KWIETNIA 1946 ROKU

Nr. 118 (320)

Sprawa traktatu z Włochami największym szkopułem konferencji Paryskiej

LONDYN, (obsł. wł.) W Paryżu odbywają się dalsze narady czterech ministrów spraw zagranicznych. Po omówieniu ramowego planu rozdziału floty włoskiej, ministrowie obradujący w dalszym ciągu nad traktatem pokojowym z Włochami, muszą przejść z kolei do rozwiązania problemów trudniejszych: przyszłości kolonii włoskich, ustalenia granicy włosko-jugosłowiańskiej i granicy włosko-austriackiej. Korespondenci przypuszczają, iż ministrowie spraw zagranicznych zajmą się również problemem wysp Dodekanazu, do których rości sobie pretensje Grecja oraz powozną postanowienia odnośnie formy nadzoru sojuszniczego we Włoszech.

LONDYN, (obsł. wł.) Korespondent Reutersa donosi z Paryża, iż ministrowie Molotow i Byrnes odbyli w niedzielę godzinną konferencję.

W poniedziałek kontynuowała swe prace Komisja Rzecznawców, której polecono przedstawić projekt w sprawie włoskich odszkodowań wojennych.

LONDYN (obsł. wł.) Londyński „Times” pisze na marginesie odbywającej się obecnie konferencji czterech ministrów spraw zagranicznych, iż rozmowy toczą się „w atmosferze swobodnej i w duchu przyjaźni”. Nikt, jak dotąd, nie wysuwał krańcowych żądań, które uniemożliwiłyby powzięcie decyzji. Jednakże — zdaniem dziennika — byłoby przedwczesne zapatrywać się z całkowitym optymizmem na ostateczne wyniki obecnej konferencji.

LONDYN (obsł. wł.) Min. Bevin, który udał się w niedzielę rano do Londynu, korzystając z jednodniowej przerwy w obradach konferencji ministrów spraw zagranicznych „Wielkiej Czwórki” powrócił w poniedziałek do Pary-

IRAN ZEGNA ARMIE CZERWONĄ

MOSKWA, (PAP). Agencja TASS donosi, że w ostatnich dniach prasa irańska zamieściła szereg artykułów i wiadomości o pożegnaniu ewakuowanych z Iranu oddziałów Armii Czerwonej. Organizowane są wiece, wieczory pożegnalne i bankiety, na których przedstawiciele wszystkich warstw społeczeństwa irańskiego podkreślają przyjazne stosunki panujące pomiędzy ludnością miejscową a żołnierzami i oficerami armii radzieckiej. Dziennik „Mordane Ruz” zamieścił artykuł wstępny w związku z wyjazdem z miasta Sari kolejarzy, radzieckich.

Proces zbrodniarzy wojennych Japonii

LONDYN (obsł. wł.). Z Tokio donoszą, iż w nadchodzący piątek rozpocznie się proces głównych japońskich zbrodniarzy wojennych. Przed trybunałem staną były minister spraw zagranicznych Tojo i 27 znanych przywódców politycznych i dowódców wojskowych.

za i wziął udział w popołudniowych debatach konferencji.

Podczas swego pobytu w Londynie, min. Bevin konferował z premierami Brytyjskiej Wspólnoty Narodów, przy czym omówiono sprawy, związane z traktatem pokojowym z Włochami. Zarówno bowiem Wielka Brytania, jak Australia i Nowa Zelandia są zainteresowane problemami dotyczącymi

okregu Morza Śródziemnego, jako jednego ze szlaków wodnych o wielkim dla nich znaczeniu.

LONDYN (obsł. wł.) Komisja rzeczoznawców wojskowych, wyłoniona dla szczegółowego opracowania sprawy rozdziału włoskiej floty wojennej toczyła w poniedziałek swe obrady w Paryżu.

MARSZAŁEK ŻYMIERSKI W BERLINIE

BERLIN, (PAP). W dniu 28 bm. przybył do sztabu grupy radzieckich wojsk okupacyjnych w Niemczech Naczelny Dowódca Wojska Polskiego, marszałek Michał Żymierski. Naczelnemu Dowódcy towarzyszyli szef sztabu generalnego W. P. gen. broni Władysław Korczyński, gen. brygady Stanisław Zawadzki oraz szef misji wojskowej ZSRR w Polsce gen. mjr. Masłow. Marszałek Żymierski w imieniu Prezydium Krajowej Rady Narodowej udekorował kilkudziesięciu generałów i wyższych oficerów sztabu radzieckiego, b. dowódców I Frontu Białoruskiego — krzyżami Grunwaldu, orderami Virtuti Militari i medalami „Za Warszawę 1939—1945”, „Za Odrę — Nisę — Bałtyk”. Wśród odznaczonych na pierwszym miejscu znaleźli się — głównie-

dowodzący grupy radzieckich wojsk okupacyjnych w Niemczech gen. armii Sokołowski i szef jego sztabu gen. płk. Malinin. Wręczając dowódcom radzieckim odznaczenia, marszałek Żymierski wygłosił gorące przemówienie, w którym podkreślił ogromne zasługi Armii Czerwonej, a w szczególności generałów, oficerów i żołnierzy I Frontu Białoruskiego w walce o wyzwolenie Polski z niemieckiej niewoli. W imieniu odznaczonych przemówił gen. płk. Czujkow, który w gorących słowach podziękował polskiemu rządowi za wysokie bojowe odznaczenia. Następnie marszałek Żymierski przybył do Polskiej Misji Wojskowej przy Sojuszniczej Radzie Kontroli w Berlinie. Następnie w towarzystwie szefa misji, płka Prawina oraz członka misji, marszałek zwiedzał Berlin.

„Premier G. Gub.” Buehler zeznaje... Nie wiedział co SS-mani robili z Żydami w Polsce

NORYMBERGA, (PAP). Korespondent PAP podaje szczegóły przesłuchiwania przez prokuratora radzieckiego Smirnowa, b. sekretarza stanu Buehlera, który zajmował stanowisko premiera w rządzie „Generalnej Gubernii”. „Buehler, który został powołany jako świadek odwodowy przez obrońcę Franka, przeczuwa iż niebawem zasiądzie na ławie oskarżonych, lecz nie w Norymberdze, a w Polsce i wykazuje silne zdenerwowanie słuchając wywodów prokuratora. Buehler stara się przedstawić Franka w jak najlepszym świetle jako człowieka, który zawsze walczył o godziwe „traktowanie” narodu polskiego. Kiedy prokurator Smirnow zwraca uwagę świadkowi, iż zeznania jego stoją w rażącej sprzeczności z wypowiedziami zawartymi w słynnym dzienniku Franka, Buehler tłumaczy, że Frank niepotrzebnie brał udział w posiedzeniach rządu i nieprzygotowany zabierał głos we wszystkich sprawach, stąd pochodzą jego „groteskowe wypowiedzi”.

Kiedy prokurator Smirnow odczytuje urywek z pamiętników, w którym Frank cynicznie oświadczył, że tam, gdzie ma się do czynienia z 17 tysiącami rozstrzelanych, nie warto kląć się o metody, Buehler woła podniesionym głosem: Mnie tam nie było! Czy pan twierdzi, że ja byłem obecnym”.

Prokurator Smirnow odpowiada spokojnie: „Tutaj ja zadaję pytania a nie pan, pan tylko odpowiada”.

Następnie Smirnow przedstawił trybunałowi tekst Ustawy o ochronie dzieła odbudowy w „Generalnej Gubernii”, która jako jedyną karę przewidywała karę śmierci.

Świadek patrzy z ukosa na Franka, który siedzi spokojnie z założonymi rękoma, a twarz jego zasłaniają czarne okulary i oświadcza, że ustawa podpisana przez Franka dotyczy spraw policyjnych i przekracza zakres jego kompetencji.

Prokurator Smirnow odczytuje protokół z posiedzenia na Wawelu z dnia 16 grudnia 1943 r., na którym szef propagandy „Generalnej Gubernii”, Ohlenbusch wyraził zdanie, że miejsca egzekucji Polaków należy wybierać w ten sposób, aby ludność nie mogła otaczać czcią i zbierać krew rozstrzelanych w wiadra. Buehler przerywa, wołając: w protokole mowa jest tylko

Rokowania z Włochami

MOSKWA (PAP). Korespondent specjalny agencji TASS przez pierwszy omawia Konferencję Ministrów Spraw Zagranicznych, która zebrała się w Paryżu w celu przygotowania traktatów pokojowych. Korespondent stwierdza, że uwaga prasy francuskiej skupia się oczywiście na konferencji 4 ministrów, chociaż zamierzanie do sensacji nie może znaleźć w dziennikach pełnego ujścia ze względu przede wszystkim na brak papieru.

Poza tym krótkie komunikaty oficjalne nie dostarczają wiele materiału do komentarzy. Mimo to szereg dziennikarzy czyni przewidywania pozbawione wszelkich podstaw. Jak wiadomo z pierwszego komunikatu, Konferencja Ministrów na pierwszym posiedzeniu przyjęła zasady procedury i przystąpiła następnie do opracowania projektu traktatu pokojowego z Włochami.

Prasa francuska komentuje zwłaszcza art. 4 regulaminu, na podstawie którego ministrowie wszystkich państw przyjmują udział we wszystkich obradach, nie zaś tylko ministrowie tych państw, które podpisały warunki zawieszenia broni z satelitami Niemiec.

W praktyce oznacza to przede wszystkim, że Francja, która walczyła tylko z Włochami, przyjmować będzie udział również w dyskusji nad resztą traktatów. W związku z tą decyzją przewiata w droższe wydatki ze względu na to, że konferencja odbywa się w Paryżu, komentarze dziennikarzy zaczynają zupełnie odbiegać od rzeczywistości.

Punkt kulminacyjny został osiągnięty przez jednego z dziennikarzy, który w wiadomości nadesłanej z Londynu pisze o kompletnym zwrocie w polityce rosyjskiej wobec Francji.

Zmniejszenie racji chleba w Grecji

ATENY, (PAP). Ogłoszono oficjalnie, że od dnia 1 maja racje chlebowe w Grecji zostaną zmniejszone z 350 do 250 gramów dziennie. Równocześnie podwyższono ceny na wyroby tytoniowe, wydawane na kartki o 40 proc.

O. R. M. O. likwiduje bandę

Dnia 27 kwietnia br. banda, składająca się z 6-ciu osób po steroryzowaniu i zrabowaniu żywego inwentarza u gospodarza ze wsi Topoła pow. Łęczyckiego, udała się w kierunku lasu. Zorganizowana już na tym terenie

Ochotnicza Rezerwa Milicji Obywatelskiej podjęła na koniach pościg za bandytami.

Ochotnikom Rezerwy udało się dopędzić i otoczyć bandę, którą oddano w ręce władz państwowych.

W dniu 1 Maja wszyscy na demonstracje!

PROGRAM OBCHODU 1-MAJOWEGO

Komunikat Komitetu Obchodu 1-go Maja i Komisji porządkowo-organizacyjnej

I. Dzień 1-go Maja jest dniem wolnym od pracy. Wszystkie fabryki i zakłady pracy w tym dniu są nieczynne. Zarządzenie powyższe komunikatu dotyczy również wszystkich zakładów gastronomicznych, rozrywkowych, sklepów, masarni itp.

Jedynie z pod zarządzenia powyższego wyłącza się Koleje Państwowe, koleiki dojazdowe (wskatorowe), szpitale, hotele, apteki, poczta, telegraf i wszystkie usługi zakładów, wymagające zabezpieczenia maszyn i warsztatów pracy. Otwarcie zakładów gastronomicznych zezwala się na godzinie 18-tą, teatrów zaś i kin na godziny ustalone a bezpłatnych przedstawień dla robotników.

II. Organizacja zbiórek, zakłady pracy i pochodów dzielnicowych.

Wszystkie organizacje, zakłady pracy i instytucje, które zgłosiły swój udział w manifestacji 1-szo Majowej muszą podporządkować się następującym zarządzeniom Komitetu Obchodu 1 Maja w Łodzi, a mianowicie:

a) zbiórki lokalne należy wyznaczyć na taką godzinę, aby poszczególne grupy, zbierając się na ustalonym przez swoje kierownictwo miejscach domaszerowały na miejsca zbiórek dzielnicowych na godzinę, wyznaczoną przez kierownictwo organizacyjne obchodu;

b) miejsca zbiórek i godzinę wymarszu dla pochodów dzielnicowych ustala się jak następuje:

I. PLAC LEONARDA dla terenu miasta, pozostającego w zasięgu działania dzielnic: Chajny Południowa PPS, Chajny Północ PPS, Czerwona PPS, Górna PPS Fabryczna PPS, Ruda PPS, Stare Rokicie PPS, Górna PPS, Górna Prawa PPS i Ruda PPS. Wymarsz pochodu dzielnicowego o godzinie 9-tej ulicami: Piotrkowska, Napiórkowskiego, Kilińskiego, Fabryczna, Targowa do Placu Zwycięstwa.

II. PLAC NORBERTA BARLĘKIEGO dla terenu miasta, pozostającego w zasięgu działania dzielnic: Śródmieście Prawa PPS, Koźliny PPS, Nowe Złotno PPS, i Prawa Śródmiejska PPS. Wymarsz pochodu dzielnicowego o godz. 9-tej ulicami: Żeromskiego, Andrzeja, Przejazd Wodna do Placu Zwycięstwa.

III. PLAC DĄBROWSKIEGO dla terenu miasta, pozostającego w zasięgu działania dzielnic: Śródmieście Lewa PPS, Zielona PPS, Tramwaje PPS, Elekrownia PPS, i Lewa Śródmiejska PPS. Wymarsz pochodu dzielnicowego z Placu Dąbrowskiego o godz. 9 min. 30 ulicami: Narutowicza, Tramwajowa, Wysocka i Miedziana. Czoło pochodu zatrzymuje się u wylotu ul. Miedzianej na ul. Wysocką.

IV. BAŁUCKI RYNEK dla terenu miasta, obejmującego zasięg działania dzielnic: Julianów PPS, Radogoszcz PPS. Wymarsz pochodu dzielnicowego z Bałuckiego Ryneku o godz. 9-tej ulicami Nowomiejską, Pomorska, Kilińskiego, Nawrot, Targowa, do Placu Zwycięstwa.

V. ARMII CZERWONEJ (Rokicińska) przed Fabr. „Wima” dla dzielnic „Widzew” PPS, „Widzew” PPR, i zakładu pracy „Widzewska Manufaktur”, „Niciarnia”. Wymarsz pochodu dzielnicowego o godz. 9 min. 45.

VI. Jako punkt zbiórki dla Związku Zawodowych ustala się ul. Strzelecką na godz. 8 rano. Całość pochodu Związkowego dołącza się na godz. 9-tą do pochodu dzielnicowego na Pl. Dąbrowskiego. Przemarsz Składową, Armią Ludową, Narutowicza, Pl. Dąbrowskiego.

VII. Organizacja Młodzieży TUR zbiera się przed lokalem Wojewódzkiego Komitetu, ul. Kopernika 6, skąd całość maszeruje na Plac Zwycięstwa ulicami: Wolczańska, Zamenhoffa, Nawrot i Wodna. Godzinę przemarszu na Plac Zwycięstwa ustala się 10-tą.

VIII. Związek Walki Młodych zbiera się w punktach: w Ogrodzie Leonarda, Gdańskiej, Kilińskiego i Limanowskiego przed lokalami organizacyjnymi.

Pierwsza grupa maszeruje na Plac Zwycięstwa: Piotrkowska, Żwirki, Kilińskiego, Fabryczna, Targowa.

Druga ulicami: Legionów, Piotrkowska, Nawrot, Targowa.

Trećca ulicami: Kilińskiego, Nawrot i Targowa.

Czwarta ulicami: Limanowskiego, Nowomiejską, Piotrkowska, Nawrot, Targowa. Godzinę przemarszu na Plac Zwycięstwa dla tych grup ustala się 10.

Miejsca centralnej zbiórki wyznacza się na Placu Zwycięstwa.

Wymarsz pochodu głównego ustala się na godz. 10 min. 30.

Przemarsz pochodu głównego ulicami: Marszałka Stalina, Piotrkowska na Plac Wolności, gdzie następuje zakończenie manifestacji.

Zwraca się uwagę, że żadne samodzielne grupy na Plac Zwycięstwa nie będą dopuszczone poza tymi, które otrzymają na to specjalne zezwolenie Komitetu Obchodu.

Ulica Marszałka Stalina zamknięta jest dla przemarszu na Plac Zwycięstwa dla wszystkich pochodów. Jedynie Związek Weteranów tą drogą na Plac Zwycięstwa będzie dopuszczony.

DZIEŁA SZTUKI WRACAJĄ DO POLSKI

Złodzieje pójdą pod sąd

NORYMBERGA, (PAP). Dnia 27 kwietnia opuścił Norymbergę pociąg, złożony z 26 wagonów wiozący znaczną część dzieł sztuki zrabowanych przez Niemców w Polsce. Wśród bezcennych dzieł sztuki, które stanowią własność muzeów polskich znajduje się obraz pendzla Leonarda da Vinci — portret Cecylii Galletani, zrabowany w muzeum Czartoryskich w Krakowie. Autoportret Rembrandta, skradziony przez Franka, słynny obraz Watteau „Polonaise” wywieziony na specjalne życzenie Goeringa, kilkadziesiąt obrazów Canaletta z Zamku Warszawskiego oraz 7 obrazów Kulbacha z kościoła Mariackiego w Krakowie.

Pozostałych 7 obrazów przedstawiających sceny z życia św. Katarzyny nie zdołano jeszcze odnaleźć.

Powraca natomiast wiele dzieł Rubensa, Bruschela, Kranacha i piękny portret Rafaela. Kilka wagonów zawiera zbiory Uniwersytetu Krakowskiego, odnalezione nad granicą czeską.

Óltarz Mariacki, załadowany w skrzyniach, umieszczony został na olbrzymim samochodzie ciężarowym, dostarczonym przez władze amerykańskie, który wjechał na platformę kolejową.

Osobny wagon zajmuje główna figura óltarza. System wykresów i numeracji ułatwi rekonstrukcję óltarza na miejscu. W dalszych wagonach załadowano zbiory Muzeum Archeologicznego w Warszawie oraz 2 tysiące monstrancji i kielichów zrabowanych z kościołów wielkopolskich, słynny óltarz Kmita z Wawelu i kodeks kra-

PRZESUNIĘCIE DNI BEZMIĘSNYCH

Wydział Aprobacji i Handlu Zarządu Miejskiego w Łodzi komunikuje, że w związku z przypadającymi w przyszłym tygodniu świętami 1-go i 3-go maja dni bezmięsne decydują Prezydenta Miasta ustalone na poniedziałek 29. 4. br., środę 1. 5. br. i piątek 3. 5. br. Pozostałe dni tygodnia tzn. wtorek 30. 4. br., czwartek 2. 5. br. i sobota 4. 5. br. wolne są od ograniczeń obrotu mięsem i jego przetworami.

Ograniczenia sprzedaży wyrobów cukierniczych pozostają w tygodniu tym bez zmian to zn. dni: wtorek 30. 4. środa 1. 5., czwartek 2. 5. i piątek 3. 5. br. są dniami bezciastkowymi.

BRAWO OM. TUR. POMORSKI

Organizacje młodzieżowe na terenie Pomorza nawiązały kontakt ze Związkiem Rewizyjnym Spółdzielni i prowadzą pracę sakoleniową w zakresie spółdzielczości wśród swoich członków Członkowie OM TUR w Lipnie zespołowo przeprowadzają materiały Spółdzielczych Kursów Korespondencyjnych. Brawo OM TUR!

ORGANIZACJA POCHODU GŁÓWNEGO

Pochód otwiera poczet sztandarów W. K. P. P. R., W. K. P. P. S. i O. K. Z. Z. za którym idzie Prezydium Komitetu Obchodu 1-go Maja w Łodzi i Wojewódzkie Komitety P.P.S. i P. P. R.

Dalej maszerują:

Orkiestra, Kompania honorowa O. R. M. O.

Komitet Łódzki P. P. R.

Weterani 1905 r.

Więźniowie Polityczni niemieckich obozów koncentracyjnych.

Związek Uczestników Walk Zbrojnych o Niepodległość i Demokrację.

F-ma „Eitington” — dwukrotny zwycięzca w wyścigu pracy.

Pochód Dzielnicowy Łódź-Górna.

Corso aut R. T. P. D. z dziećmi i 2 auto Wydziału Oświaty i Kultury Z. W. M. O. M. T. U. R.

Delegacja organizacji chłopskich (Stronnictwo Ludowe) i Zw. Samopomoc Chłopska.

Stronnictwo Demokratyczne.

Liga Społeczna Kobiet.

Pochód dzielnicowy, Śródmiejska Lewa,

Pochód dzielnicowy „Widzew”,

Pochód dzielnicowy „Śródmieście Prawe”,

Pochód dzielnicowy „Bałuty”,

Kolumna Samochodowa Transparentów i pojedyncze auta bez zespołów

pieszych z załóg Traktor. O. R. M. O.

Jaroslav Hasek

Przygody dobrego wojaka Szwejka

podczas wojny światowej

(Ilumaczył Paweł Hulka Laskowski — ilustracje wykonał J. M. Szancer)

Dałem mu go pochłaniać i precz. Pies za mną. Pani wołała: Kropeczka! Kropeczka! — Ale gadać zdrów! Kropeczka ani myślała słuchać. Za kotłem poleciał aż za róg, tam zarzuciłem mu łańcuszek na kark, a nazajutrz znajdował się w psiarń nad Klawówką. Na szyi miał parę białych klaczków, przemaslowali je na czarno i nikt go nie poznał. Ale dużo było takich psów, które polecały na koński serdelek smażony. Zrobiłbyś najlepiej, gdybyś jej się zapytał, co ten pies najbardziej lubi. Jesteś żołnierz, podstawę masz, to ci kobieta powie. Ja już się pytałem, ale ona spojrzała na mnie, jakby mnie chciała przebić spojrzeniem, i powiada:

— Co komu do tego? Niebardzo ładna, taki malpizson, ale z żołnierzem gadać będzie.

— Czy aby prawdziwy pinczer stajenny? Mój oberleinant innego nie chce.

— Jak malowanie. Pieprz i sól, prawdziwa rasa, jak ty Szwejk, a ja Blahnik. Chodzi o to, żeby się dowiedzieć, co on żre. Dam mu pałę i przyprowadzę ci go.

Obaj przyjaciele znów się tręcili. Jeszcze przed wojną, kiedy Szwejk zajmował się handlem psami, Blahnik mu ich dostarczał. Był to mąż doświadczony. Opowiadano sobie o nim, że kupował psy od czystociela. nawet pode-

rzane i sprzedawał je za dobre pieniądze. Miał już nawet raz wściekłość, a w Instytucie Pasterowskim w Wiedniu czuł się, jak u siebie w domu. Teraz uważał za swój obowiązek pomóc wojakowi Szwejkowi. Znał wszystkie psy w Pradze i w okolicy, a szepem mówił dlatego, że nie chciał zdradzić się wobec właściciela piwiarni, któremu przed paru miesiącami zabrał i pod kapotą wyniósł z szynkowni szczenię jannika. Dał pieskowi posać mleka z butelki ze smoczką, głupie szczenię wzięło go widać za mamę i ani pisało pod kapotą.

Zasadniczo kradł tylko rasowe psy i znał się tak dobrze na rzeczy, byłby mógł wystąpić jako ekspert sądowy. Dostarczał psów wszystkim psiarńom i osobom prywatnym, jak się zdarzyło. Gdy szedł ulicą, warczały na niego wszystkie psy, jakie kiedykolwiek ukradł, a jeśli zatrzymał się przed wystawą sklepową, to często-gęsto jakieś młoty psiek podniósł łapkę i pokropił mu spodnie.

Nazajutrz o godzinie ósmej rano dobry wojak Szwejk przechadzał się na rogu placu Havlicka koło parku. Czekał na służącą z rasowym pieskiem. Nareszcie doczekał się jej: tuż koło niego przebiegł pies z mądrymi oczami i najeżoną sierścią. Był wesoły i zadowolony, jak wszystkie psy po załatwieniu swej

68)

potrzeby i uganiał się za wróblami, spożywając śniadanie na kupie końskiego nawozu.

Potem przeszła obok niego ta, która psa pilnowała. Była to niewiasta nie pierwszej młodości, z warkoczami zgrabnie opiętymi dookoła gkwy. Pogwizdywała na psa i bawila się łańcuszkiem i eleganckim biczykiem.

— Przepaszam, panienko, którą idzie się na Żyżków?

Przystanęła i spojrzała na niego, czy to aby nie kpiarz jakiś, ale poczciwa twarz Szwejka przekonała ją, że ten żołnierz naprawdę chce iść na Żyżków. Wyraz jej twarzy zmieknął i chętnie zaczęła mu tłumaczyć, jak to się idzie na ten Żyżków.

— Bo ja niedawno zostałem przeniesiony do Pragi — mówił Szwejk. — Ja nie tutejszy. Jestem z prowincji, a panienka też widać nie z Pragi.

— Ja z Wodnian — odpowiedziała.

— No, to pochodzimy z tych samych stron — odpowiedział Szwejk. Ja z Protowina.

Znajomość geografii czeskiego południa, którą Szwejk przyswoił sobie kiedyś podczas manewrów, napętała serce dziewczyny regionalnym ciepłem.

— To zna pan w Protiwinie na rynku rzeźnika Pejchara?

— Jakże go nie znać! To mój kuzyn. Bardzo go tam u was wszyscy lubią — mówił Szwejk, — to człowiek dobry, usłużny, ma dobre mięso i dobre warzy.

— Czy pan przypadkiem nie Jaresz? — zapytała dziewczyna, zaczynając odczuwać sympatię dla nieznanego żołnierza.

— Jaresz.

— A z których Jareszów? Z tych z Krzusa koło Protiwina, czy Rażyc?

— Z Rażyc.
— A stary jeszcze rozwoził piwo?
— Ciągle!

— Też już będzie miał więcej, jak sześćdziesiąt.

— Sześćdziesiąt osiem skończył latów z wiosny — odpowiedział spokojnie Szwejk. — Teraz kupił sobie psa i jazda, panie gazda. Pies siedzi na wozie i pilnuje. Akurat taki pies, jak ten, co goni wróble. Ładny piesek, bardzo ładny.

— To nasz — pouczała go nowa znajoma. — Ja jestem w obowiązku u pana pułkownika. Pan nie zna naszego pułkownika?

— Znam go, to bardzo inteligentny pan — rzekł Szwejk. — U nas w Budziejowicach też był taki jeden oberst.

— Nasz pan jest bardzo surowy, a gdy niedawno mówili, że nas w Serbii sprali, to przyszedł do domu wściekły, poitłuk w kuchni wszystkie talerze i chciał mnie wyrzucić.

— A więc to pana obersta piesek? — przerwał jej Szwejk. — Szkoda, że mój oberleinant psów nie znosi, bo ja bardzo psy lubię. — Milczał chwilę, a potem rzekł: — Psy są wybredne. Niekażdy pies żre wszystko, co mu dają.

— Nasz Lux też bardzo wybredny. Przez jakiś czas nie chciał żreć nic prócz mięsa, ale teraz żre znowu.

— A co mu najlepiej smakuje?

— Wątroba, gotowana wątroba.

— Cielęcą, czy wieprzową?

— Wszystkie jedno — roześmiała się „rodaczka” Szwejka, uważając jego pytanie za lichy dowcip.

C. d. n.

BUDŻET STABILIZACJI I ODBUDOWY

Przemówienie min. Dąbrowskiego na X sesji KRN.

Posiedzenie popołudniowe drugiego dnia X sesji Krajowej Rady Narodowej wypełniła debata budżetowa. Ustawę skarbową oraz pierwszy w Odrodzonej Polsce długofalowy, bo aż dziesięćmiesięczny preliminarz budżetowy referował Izbie minister skarbu tow. Dąbrowski.

PO RAZ PIERWSZY OD SIĘDMU LAT

Po 7-letniej przerwie Rząd wnosi dziś ustawę skarbową wraz z preliminarzem budżetowym na okres od 1 kwietnia do 31 grudnia br. oraz ustawę o sfinansowaniu inwestycji na ten sam okres czasu pod obrady Wysockiej Izby — rozpoczyna swe przemówienie minister skarbu, tow. Dąbrowski. — W ten sposób dzień dzisiejszy zamyka w historii naszego życia państwowego okres wojennej gospodarki budżetowej i otwiera w dziedzinie finansów nowy okres jawnej gospodarki groszem publicznym. W fakcie tym mówca dopatruje się dwóch ważnych momentów: 1) do ogólnych warunków stabilizacji naszego życia państwowego przybywa dalszy ważny czynnik, jakim jest planowana na dłuższy okres czasu gospodarka budżetowa Państwa i 2) Rząd, mimo wielu trudności obojętnych, uczynił wszystko możliwe, aby w jak najkrótszym czasie udostępnić całemu parlamentarnemu wykonaniu podstawowego uprawnienia, jakim jest kontrola rządowych zamierzeń finansowych. Dziś Rząd przedkłada Wysockiej Izbie budżet Państwa na okres 9 miesięcy pokryty dochodami budżetowymi w 92 proc., to znaczy prawie równoważony oraz plan sfinansowania inwestycji na ogólną sumę 40.401.200.000 zł.

W krótkim szkicu historycznym min. Dąbrowski zobrazował sytuację jaką zastał na ziemiach polskich PKWN w lipcu 1944 r. Mówca obszernie omawia pracę, podjętą przez PKWN, Rząd Tymczasowy i wreszcie przez Rząd Jedności Narodowej, które stworzyły warunki dla uporządkowania rynku pieniężnego i dla stworzenia prawie równoważonego budżetu państwowego. W pierwszym rządzie należało zlikwidować i na tym odcinku chaos, pozostawiony przez okupanta. Wybrana przez nas droga — mówi min. Dąbrowski — prowadziła przez jednoczesne zastosowanie wycofania pieniądza okupacyjnego i li tylko częściową jego wymianę. Uzyskaliśmy przez to możliwość emitowania pieniądza przez skarbu w okresie mniej więcej półrocznym bez wywołania ujemnych zjawisk na rynku cen.

MAMY NIEZŁOMNĄ WOLĘ STRZEC NASZEJ WALUTY

Zarówno momenty deflacyjno - psychologiczne, spowodowane przez samą wymianę, jak i odradzanie się produkcji oraz usprawnienie transportu spowodowały, iż właśnie w tym początkowym, najtrudniejszym okresie startu — poziom cen rynkowych, pomimo intensywnie stosowanej emisji na cele budżetowe nie tylko nie wzrósł, ale wykazał spadek, który do końca sierpnia 1945 r. osiągnął przeciętnie 30 proc. poziomu wyjściowego. Fakt, że już w marcu 1945, w warunkach toczącej się wojny, udało się stworzyć na terenie Państwa jednolity obieg pieniędzy, całkowicie uporządkowany, miał decydujące znaczenie dla odbudowy naszej państwowości. Również na przyszłość mamy niezłomną wolę strzec naszej waluty i bronić klasy pracującej od zgubnych skutków inflacji.

Centralnym przeto zagadnieniem naszego modelu gospodarczego jest plan gospodarczy. Składają się nań: plan materiałowo-usługowy oraz plan finansowy. Problem scharmonizowania sektorów: państwowego, spółdzielczego i prywatnego znajduje poprzez plan gospodarczy Państwa najpełniejsze oblicze.

CZTERY RODZAJE INSTYTUCJI BANKOWYCH

Nasz aparat bankowy składa się z instytucji 4 rodzajów, obsługujących różne sektory gospodarcze. W pierwszym rządzie stają banki państwowe, drugą grupę stanowią instytucje o charakterze publiczno-prawnym, będące własnością ciał samorządowych, w trzeciej grupie znajdują się banki akcyjne, wreszcie czwartą grupę stanowią organizacje spółdzielcze. Mówca pragnie, aby życie gospodarcze poszczególnych sektorów skupił się dookoła przeznaczonych dla nich

banków, czyniąc z nich nie tylko aparat do rozdzielania kredytów, ale także aparat gospodarczy, mogący dawać wyraz potrzebom i służyć pod budowę dla planu finansowego Państwa — zsynchronizowanego z ogólnym planem gospodarczym.

Nasz aparat kredytowy prowadzony jest przezornie i daje pełną gwarancję, iż w żadnym wypadku nie zawiedzie nawet w chwilach ewent. trudności na rynku.

Jeśli chodzi o aparat władz skarbowych, to udało się ją szybko zorganizować i mamy dziś na terenie całego kraju jednolity, sprawnie działający aparat skarbowy, na który składają się: 16 Izb Skarbowych, 324 Urzędy Skarbowe, 57 Urzędów Akcyzowych, 247 rejonów Kontroli Skarbowej 15 Okręgów Ochrony Skarbowej i 68 Brygad Ochrony Skarbowej.

SEKTOR UPRZYWILEJOWANY — ODBUDOWA TRANSPORTU

Stabilizacja pieniądza jest, oczywiście, naszym celem, musi być związana jednak z wyekwanimiem gospodarki narodowej. Podstawą i zasadniczym punktem wyjścia polityki finansowej było jaknajrychlejsze uruchomienie, względnie odbudowanie produkcji i komunikacji. Toteż powiedzieliśmy sobie, że nie ma środków w dziedzinie finansowej dość wielkich, których nie należałoby rzucić natychmiast dla odbudowy i uruchomienia komunikacji. Zadaniem naszym, jeśli chodzi o produkcję, musi być w naszym położeniu dążenie do jak najszybszej reprodukcji kapitału, reprezentowanego przez majątek narodowy, zainwestowany w środkach wytwarzania. Dążeniem naszym musiało być rzucanie środków kredytowych przede wszystkim w te punkty gospodarki, które mogły być uruchomione najprędzej i w związku z tym najrychlej przynieść rezultaty w formie dóbr konsumpcyjnych. Tu leży powód rezerwy naszej w stosunku do wielkich zamierzeń inwestycyjnych. Nie znaczy to, oczywiście, ażebyśmy na inwestycje o dłuższym terminie powstawania mieli odmawiać środków. Musimy natomiast wymierzyć je w porównaniu do całości środków, które możemy inwestować.

Mówiąc o wysiłkach dla wzmocnienia przychodów skarbowych, minister omawia zasady polityki podatkowej i operacje kredytowe. W obecnym okresie gospodarczym kapitały pieniężne skumulować się mogą w ręku prywatnym, a nawet muszą. Należy dać tym kapitałom możliwość lokowania się w sposób, zgodny z interesami i polityką gospodarczą Państwa.

Ogromne potrzeby inwestycyjne nie powin-

ny być zaspakajane tylko środkami budżetowymi. Przystąpiliśmy do emisji biletów skarbowych. Ta pierwsza operacja skarbowa na wolnym rynku ma jednocześnie charakter wstępu dla stworzenia rynku kapitałowego. Pierwsza transza emisji biletów, określona na sumę miliarda złotych, jest już pokryta. następnym środkiem jest Pierwsza Premiowa Pożyczka Odbudowy. Akcja jest w toku i minister zapatruje się optymistycznie na jej perspektywę. Przy pomocy tej operacji otworzony będzie dostęp do istotnego rynku kapitałowego szerszych sfer społecznych, co stworzy przesłanki do dalszych emisji.

Następnym tematem, poruszonym przez ministra, jest finansowanie wytwórczości. Suma kredytów, udzielonych na cele bezpośrednio produkcyjne, wyniosła 4,7 miliarda.

WIELKI PLAN FINANSOWANIA INWESTYCJI

Finansowanie inwestycji w minionym okresie objęło prawie wszystkie gałęzie naszego gospodarstwa narodowego. Wydatkowane na ten cel sumy wyniosły: w drodze kredytów bankowych kwotę 4.168 milionów oraz w drodze dotacji budżetowych ok. 13,4 miliardów złotych (Ministerstwo Odbudowy, Ministerstwo Komunikacji, Ministerstwo Poczt i Telegrafów, Odbudowa Warszawy).

Przedkładany obecnie plan finansowania inwestycji przewiduje przeprowadzenie inwestycji na sumę przeszło dwukrotnie większą w czasie znacznie krótszym, mianowicie 40.401.200.000 zł.

Po wykonaniu tego planu gospodarka narodowa będzie mogła w sposób wyraźny odczuć pozytywne skutki planowania gospodarczego. Będzie to okres przygotowawczy, wprowadzający gospodarkę narodową w fazę pełnego i szczegółowego planowania. Rok obecny będzie nadal jeszcze wychodzeniem z okresu powojennego chaosu gospodarczego.

Dostawy zagraniczne, które posłużą na pokrycie inwestycji wartości 13,4 miliardów złotych, zawarte są w ramach pomocy UNRRA, albo też będą pokryte z kredytu amerykańskiego.

Udział procentowy komunikacji w całości planu inwestycyjnego wynosi 33 proc., przemysłu 26 proc., rolnictwa blisko 11 proc. Po uwzględnieniu dostaw UNRRA udział rolnictwa podniesie się do prawie 18 proc. Dział komunikacji, natomiast odszkodowania wojenne wzmogą wybitnie potencjał przemysłu. Komunikacja, łącznie i porty pochłaniają 41,2 proc. planu, produkcja przemysłowa i rolnicza 39,4 proc., budownictwo 15,2

proc., opieka społeczna, zdrowie i oświata 2,5 proc., inwestycje różne 1,7 proc. Cyfry te wyraźnie określają charakter przedstawianego planu inwestycji.

Konieczność skoncentrowania nakładów na odcinkach kluczowych spowodowała w konsekwencji niemożność szerszego rozwinięcia inwestycji konsumpcyjnych, w szczególności budowlanych.

Głównymi pozycjami wydatków inwestycyjnych będą: 1) transport, na który przewiduje się kwotę ponad 12 miliardów złotych, 2) przemysł — 10 miliardów złotych, 3) odbudowa osiedli — 5.725.000.000 zł. Z prelimitowanej na odbudowę kwoty przypada na odbudowę Warszawy — 1.922.000.000. a dla pozostałych miast — 1.593.000.000, na odbudowę wsi — 1.940.000.000, na odbudowę przemysłu budowlanego — 270 milionów, 4) rolnictwo (bez dostaw zagranicznych, ocenianych na kwotę ok. 5 miliardów) — 4.070 milionów, 5) żegluga — 2.228 milionów, 6) poczta i telegraf — 1.078 milionów. Sektor spółdzielczy włączony został do planu inwestycyjnego na sumę — 474 milionów złotych.

INWESTYCJE POCHŁONĄ 5,7 PROC. BUDŻETU

Ogółem wydatkujemy z funduszy publicznych na inwestycje: na Ziemiach Odzyskanych — 10,5 miliardów, na pozostałych terenach — 27,5 miliardów. W szeregu przedsięwzięć przeprowadzone będą nowe inwestycje.

Odnosi się to w pierwszym rzędzie do przemysłów paliw płynnych, energetyki, węglowej i hutniczej. Stosunek kosztów nowych inwestycji do całości nie przekroczy nigdzie 30 proc., zaś globalnie, w stosunku do wszystkich przemysłów — 15 proc. Odbudowa łączności telefonicznej i telegraficznej na terenie całego państwa jest ujęta planem.

Plan odbudowy na r. 1946 jest pierwszym etapem realizacji tego planu.
(Dokończenie na str. 5-ej)

NADZIEJE WIOSENNE

NADZIEJĄ ROLNIKA WIOSENNE NASIENIE A GRACZA NADZIEJĄ LOTERII CIĄGNIENIE

A jest podstawa do nadziei, bo 47 loteria, która zostanie rozegrana 7 4 klasach w maju, czerwcu, lipcu i sierpniu przyniesie na 100.000 num-rów losów 50.000 wygranych na ogólną kwotę 62.000.000 zł. Łączy wygrani jest MILION, 500.000 zł, 3 x 250.000 zł, 20 po 100.000 zł, 44 po 50.000 zł i wiele, wiele innych. Ciągnięcie I-sj klasy 14-go maja. Cena losu całego 200 zł, ćwiartki 50 zł.

Dyskusja budżetowa

Korespondent polityczny RAP pisze: Kiedy minister skarbu zabierał głos dla swego sprawozdania o sytuacji finansowej Skarbu Państwa, nad Warszawą rozluczała się burza. Gęsto tułł deszcz o kopułę „Romy”, raz po raz do sali docierał groźny pomruk gromu.

Było więc odwrotnie, jak zwykle w dramacie, kiedy to punktowi kulminacyjnemu ludzkiego konfliktu odpowiada zawierucha w przyrodzie. Bowiem w tym samym czasie, gdy burza huczała nad Warszawą, w sali „Romy” po gwałtownych debatach nad exposé Premiera zapanał znowu spokój, nieledwie senny.

Prawda, jeszcze oddźwiękiem przed południowych starć zabrzmiało zuchwałe — trudno określić je inaczej — oświadczenie klubu PSL, odczytane przez posła Bertolda. Ale buńczuczny ton tego oświadczenia nie mógł ukryć uczucia porażki i rozczarowania, iastroju wyrażonego „kaceniamera”, niedwuznacznie opiewającego umysł członków tego klubu. Można niewątpliwie wszystko zwać na PPR, czy nawet na „marksistów”. Ale od kiedy to zwolennikiem dyktatury proletariatu, od kiedy to wyznawcą marksizmu stał się poseł Popiel i jego zwolennicy, dawno chęć i jędrność demokracji i członkowie Narodowej Partii Robotniczej?

A przecież Stronnictwo Pracy głosowało za tekstem, potępiającym postawę PSL.

Brak wiary w słuszność własnej sprawy i poczucie izolacji w Izbie cechowało wystąpienia członków PSL w toku dyskusji budżetowej. Niewątpliwie położenie ich było trudne.

Rząd wniósł budżet na okres dziesięćmiesięczny, czyniąc poważny krok naprzód na drodze do normalizacji stosunków finansowych Państwa.

Rząd wniósł budżet niemal całkowicie zrównoważony, umożliwiając całkowite zahamowanie emisji banknotów na cele skarbowe, całkowite oparcie inflacji.

Rząd wniósł budżet, przewidujący poważne prace inwestycyjne, poważne prace nad odbudową w ramach zdrowej, oszczędnej polityki finansowej.

Wszystko to — w niecały rok po zakończeniu wojny, która nasz kraj zniszczyła bardziej od któregośkolwiek innego państwa (może z wyjątkiem Jugosławii).

Co tutaj może mieć do atakowania opozycja, która nie chce ujawniać głębokich różnic koncepcji strukturalnej, dzielących jej kierowników od reszty obozu rządowego?

Pozostała wojna podjazdowa, utarczki dookoła spraw wszystkim dobrze

zianych, skargi na biurokrację, który zwalczamy wszyscy, szpileczki pod adresem poszczególnych specjalnie niemilnych ministerstw.

Żle zresztą wyrzili PSL-owcy na tych ukłucjach. Rozpoczęli mówić o marnotrawstwie biurokratycznym, o lekceważeniu chłopów przez biurokrację, a zaraz po tym dowiedziono im z liczbami w ręku, że najaskrawsze marnotrawstwo biurokratyczne panuje w instytucjach, związanych z Ministerstwem Rolnictwa, jak przede wszystkim oślawiony Zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemskich, że w sposób najbardziej biurokratyczny, albo też, by użyć ulubionego słowa „Gazety Ludowej”, etatystyczny, skonstruowany jest budżet Ministerstwa, którym kieruje p. Mikolajczyk. Dosyć zabawnie wyglądało, gdy po filipice posła Bertolda przeciwko rzekomej chłopskiej krzywdzie, przedstawiciel SL ob. Cieślak mówił o rzeczywistej krzywdzie wyrządzonej chłopom przez politykę kredytów Państwowego Banku Rolniczego, banku, którego prezesem jest właśnie poseł Bertold...

Ale wszystko to są ostatecznie utarczki. Po burzliwych starciach dyskusji nad exposé, dyskusja budżetowa płynie powoli, spokojnie, jak Wisła pod Warszawą w letnie upały.

T. Daniszewski

W ŁODZI PRZED PÓŁ WIEKIEM

W dniu 1 Maja jednolitofrontowa Łódź obchodzić będzie szczególnie uroczyste swoje tradycyjne święto pracy. Będzie to przecież pierwszy obchód majowy w warunkach pokoju — po straszliwej rzezi światowej, rozpetanej przez brunatny faszyzm. Obchód majowy już w Polsce Odrodzonej, w Polsce demokracji ludowej, gdzie klasa robotnicza, chłopstwo i inteligencja pracująca stały się po raz pierwszy w swych dziejach faktycznymi współgospodarzami kraju.

Masy pracujące Łodzi wyjdą na ulicę, by dokonać przeglądu swoich sił bojowych, by zademonstrować swą nieugiętą wolę obrony swych epokowych zdobyczy przed zakusami reakcji.

Dzień pierwszomajowy w Polsce ma już swe bogate dzieje 56 lat bohater-skiej, a także często krwawej walki z rodzimymi wyzyskiwaczami i obcym ciemiężcą. W walce tej

CZERWONA ŁÓDŹ ZAWSZE PRZODOWAŁA

Pierwszy Kongres II Międzynarodówki w roku 1889 powziął historyczną uchwałę o corocznym urządzaniu międzynarodowej manifestacji pierwszomajowej pod hasłem 8-godzinnego dnia pracy i zachowania pokoju światowego. Przedstawiciele polskiego ruchu socjalistycznego, głosząc za tą rezolucją, — zwrócili uwagę na szczególne warunki, w jakich znajduje się ruch robotniczy w Polsce. Wskazywali oni na srożący się terror we wszystkich trzech zaborach i zwłaszcza w zaborze rosyjskim i prosili towarzyszy z Zachodu o uwzględnienie tych wyjątkowych trudności przy organizowaniu święta 1-majowego. „Rozumie się” — było powszechną odpowiedzią Kongresu.

Rzeczywistość jednak wykazała, że idea święta pierwszomajowego natrafiła w Polsce na bardzo podatny grunt. Najłatwiej dało się ją zaszczylić właśnie w zaborze rosyjskim, Kongresowce gdzie rozwój przemysłowy i siła klasy robotniczej wyprowadziły znacznie pozostałe dzielnice.

Już w roku najbliższym, 1890-tym, w dniu 1 Maja 8 tysięcy robotników Warszawy powstrzymało się od pracy. W roku następnym obchód święta majowego objął już nietylko Warszawę, ale i Żyrardów, gdzie doszło do burzliwych i krwawych zajść, a także po raz pierwszy — Łódź.

W roku tym w „odzi „bibuła majowa” wywołała wśród robotników wielkie poruszenie, ale świętowano w jednej tylko wielkiej fabryce, zdawna słynącej z najgorszego wyzysku, mianowicie u Poznańskiego. Zresztą i tutaj robotnicy nie zdawali sobie jeszcze sprawy z charakteru manifestacji, pojmując ją tylko jako sposobność do postawienia fabrykantowi pewnych żądań. Jeden z działaczy robotniczych w następujący sposób opisuje w tym dniu zajścia na fabryce Poznańskiego:

„Już od rana zbierają się robotnicy przed fabryką, lecz do pracy iść nie myślą. Wtedy wychodzi p. Poznański i mówi, żeby szli do roboty, a o 12-iej on sam się z nimi rozmówi. Robotnicy usłuchali i do 12-iej pracowali. Lecz nadchodzi 12-ta, robotnicy znowu zbierają się przed fabryką i żądają rozmówienia się z p. Poznańskim. Zjawia się syn p. Poznańskiego, lecz zamiast rozmówić się z robotnikami, pyta się, kto pierwszy podburzył do buntu. Robotnicy zdumieni się, lecz nagle występuje jeden z nich, wymierza policzek p. Poznańskiemu i mówi: „Jam pierwszy”. P. Poznański naturalnie ucieka, telefonuje po wojsko i zaczyna się „uspokajanie” robotników... nahaikami”.

Wypadki te były tylko przygrzywką do wielkich wystąpień proletariatu łódzkiego w maju 1892 roku, które przerodziły się w potężny, szesciodniowy strajk powszechny robotników Łodzi i okolic. Czerwonej Łodzi przypada wielkopomna zasługa, że pierwsza zastosowała strajk powszechny jako

najsukcesyjniejszy oręż walki o postulaty klasy robotniczej. A było to przecież w tym czasie, kiedy nawet w stolicy Rosji, w przemysłowym Peters-

burgu święto pierwszomajowe obchodzone było konspiracyjnie, w nielicznym gronie, poza miastem.

Czym się tłumaczy ta

awangardowa rola Łodzi

Na tle szybkiego rozwoju gospodarczego Kongresówki, szczególnie wydzielał się okręg łódzki, — ośrodek przemysłu bawełnianego i wełnianego. Łódź z osady fabrycznej wyrosła na wielkie miasto przemysłowe w przeciągu jakichś 25 lat. Jeśli w roku 1860 liczyła ona 32 tysiące mieszkańców, to już w roku 1885 — 150 tysięcy, zaś w roku 1897 — 315 tysięcy. Takiej ilości czysto fabrycznej ludności nie miał wówczas ani Petersburg, ani Moskwa.

Jeśli w okresie rękodzielnictwa wśród fabryk włókienniczych wysunął się na czoło Ludwik Geyer, to później główne miejsce przypada niewątpliwie Szajblerowi, którego przedsiębiorstwo było nie tylko największe w Kon-

gresówce, ale i w całej Rosji carskiej. W roku 1854 założył on przedsiębiorstwo mechaniczną na 18 tysięcy wrzecion i takąż tkalnię na sto warsztatów. Po 30 latach, w roku 1885 posiada już w swej przedsiębiorstwie 232 tysiące wrzecion, a w tkalni — 3600 warsztatów tkackich! Bogactwo jego rosło w zawrotnym tempie. Nic dziwnego, gdyż przeciętny zysk w przemyśle włókienniczym wynosił 40 procent od zainwestowanego kapitału.

Przedsiębiorstwo Szajblera wydało wielu majstrów i administratorów, którzy stali się właścicielami wielkich fabryk, jak Heinzel, Kunzel i Poznański. We fabryce tego ostatniego pracowało około 7 tysięcy robotników.

Rządy Szajblerów i Poznańskich

W Łodzi kapitalizm sprawował swoje rządy w najbrutalniejszy, najbezwzględniejszy sposób. W jednej z korespondencji robotniczych znajdujemy następujący opis: „Dzień roboczy włókniarza trwa od 5-jej rano do 7-jej wieczór, z jednogodzinną przerwą. Dzieci wciągają się do pracy fabrycznej od 10 lat. Uczniowie-terminatorzy pracują bezpłatnie w ciągu 3 do 5 lat”.

Praktykowano często przesuwanie zegarów fabrycznych celem ściągania kary za spóźnianie się. Bardzo rozpowszechniony był system kar, które szły przeważnie na opłacanie szpiegów fabrycznych. Kobiety stanowiły znaczny odsetek siły roboczej, we włókiennictwie zaś nawet większość. Za swą ciężką pracę otrzymywały one połowę nędznej stawki robotnika.

Sanitarne warunki, w jakich pracowali i mieszkali robotnicy były fatalne. Pomoc lekarska była przeważnie fikcją, nie bacząc na to, że robotnikom potrącano na ten cel 3,5 proc. zarobków. Wypadki nieszczęśliwe były nader częste, bo fabrykant, który małym dukiem uchylał się od odpowiedzialności pieniężnej, nie dbał o zabezpieczenie życia robotniczego. Godność osobista robotników, cześć niewieścia robotnic w oczach kapitalistów i ich paroholów nie miały żadnej wartości.

Robotnik polski, bardziej niż inne warstwy społeczeństwa, odczuwał na sobie dodatkowo — ucisk narodowy. A były to lata, kiedy język polski był bezwzględnie usuwany ze szkolnictwa i z urzędów, kiedy wszystko, co polskie, było systematycznie tępięne.

Dalszy ciąg expose premiera Osóbki-Morawskiego

Nasze odrodzone Wojsko Polskie krzepnie i tężeje nie dzięki nadmiernej rozbudowie, lecz dzięki szczerze i konsekwentnie przeprowadzanej demobilizacji, (Oklaski), dzięki wzrastającej ustawicznie serdecznej więzi łączącej armię z narodem — nasze wojsko rośnie przede wszystkim jakośćowo. Mówią o tym imponujące dane o wzroście siły ogniowej naszych jednostek, o dalszym podnoszeniu się poziomu wyszkolenia bojowego.

W okresie sprawozdawczym najtrudniejszym zagadnieniem była powojenna demobilizacja, która, jak wiemy z doświadczenia pierwszej wojny światowej i obecnie z doświadczenia innych krajów, zawsze przestacza się w kryzys demobilizacyjny. Mamy w Polsce dzięki politycznym i społecznym reformom Rządu Jedności Narodowej, a w pierwszym rzędzie dzięki reformie rolnej, upamiętnieniu przemysłu i odzyskaniu naszych Ziemi Zachodnich uniknęli kryzysu demobilizacyjnego.

Polska Demokracja jest poraz pierwszy sprawiedliwą ojczyzną dla swych żołnierzy, która nie nagradza ich za krew i znoje kijem żebrającym.

O wiele trudniejsze formy przybrała demobilizacja oddziałów polskich za granicą — brak bowiem na świecie ludzi pragnących spekulować krwią polskiego żołnierza.

Dlatego też powrót z tamtej armii żołnierzy do kraju odbywa się bardzo powoli i na wet bez tej broni, którą walczyli na frontach Natemiasz ci Andersowscy, którzy przeszli konspiracyjnie przez granicę dla mordów skrytobójczych i napadów na ludność, wyposażeni zostali przez Andersa nie tylko w nowiutki mundur, lecz również w pierwszą rzędną angielską broń automatyczną i szpiegowską aparaturę nadawczą - radiową.

Oczywiście Wojsko Polskie zmuszone zostało podjąć walkę z tym bandytyzmem politycznym, kierowanym przez Andersa z zagranicy, bowiem akcja ta godzi w niepodległość i suwerenność narodową.

Ci panowie, którzy za pomocą w swych pismach wydawanych za cudze pieniądze i w cudzych interesach, szeroko rozpisują się na temat rzekomego niezadowolenia ludności z rządów demokratycznych w Polsce, demaskują sami siebie, uciekając się do środków podziemnego terroru wobec tejże ludności, ażeby w ten sposób zmusić ją do uległości hasiom Andersa. Historia nas uczy, iż skrytobójczy terror był zawsze bronią polityczną słabych i nie mających oparcia w narodzie. (Oklaski).

W swej walce przeciwko bandytyzmowi politycznemu żołnierz polski spełnia swe ciężkie zadanie tak samo chlubnie, jak wobec najeźdźcy niemieckiego. W zablokowanym faszyzmie banderowsko-enszetowskim widzi tego samego wroga, chociaż w innej postaci, z którym walczył rok temu na froncie.

I trzeba przyznać, że wojsko nasze dzielnie bije tych, którzyby chcieli wrócić nasz kraj w odmet anarchii i wojny domowej, ciociy jednak będą jeszcze silniejsze, albowiem nie po to żołnierz polski szedł na krwawą i ojczyzną, by najrozmaitsi kombinatoryzy polityczni mogli zniwieżyć owoce jego zwycięstwa.

Wojsko Polskie nie służy żadnemu stronnictwu, ale wszyscy powinni wiedzieć, że jest ono i pozostanie organem umacniającego aparat państwowy na wszystkich jego szczeblach i we wszystkich jego poczynaniach, zmierzających do utrwalenia ustroju demokratycznego w Polsce.

Żołnierz polski przychodzi do ludności nie tylko jako obrońca przed bandytyzmem politycznym, niesie on także wydatną pomoc wiosennej akcji siewnej.

W tym roku kilkadziesiąt tysięcy ha pól chłopskich będzie bezinteresownie zasianych przez żołnierzy, posługujących się wojskowym taborem końskim i maszynowym. Najwydatniejsza pomoc okazana będzie osadnikom na Ziemiach Zachodnich.

Nie można jednak pogodzić pewnych deklaracji o najczystszej stosunku do wojska z próbami pozbawienia najbardziej zasłużonego obywatela w kraju, jakim jest żołnierz polski, elementarnych praw obywatelskich, praw uczestniczenia w życiu publicznym narodu, a przede wszystkim w wyborach sejmowych. Wiemy z doświadczenia, że próby izolowania wojska od ludu i ruchu demokratycznego prowadziły zawsze do kastowości wojska i służyły interesom żywiołów reakcyjnych.

Polska demokracja realizuje inny program — program najczystszej zjednoczenia żołnierza z ludem polskim i jego walka o ulepszenie i umocnienie ustroju demokratycznego, widząc w tym gwarancję demokratycznego charakteru sił zbrojnych i ich najlepszy rozwój dla dobra całego narodu.

pozytywnie rozwija się nasz handel zagraniczny i odbudowa portów, floty i rybołówstwa. W pierwszym kwartale rb. mieliśmy obrotów z zagranicą na sumę ponad 51 milionów dolarów co równa się 54 proc. całego obrotu w 1938 r. Poza powyższymi obrotami ze Związkiem Radzieckim, z którym

W tych warunkach agitacja socjalistyczna, jaką prowadziły dwie istniejące wówczas partie robotnicze, tak zw. II Proletariat i Związek Robotników Polskich — cieszyła się dużą popularnością wśród klasy robotniczej, zwłaszcza w takich ośrodkach fabrycznych jak Łódź, Zgierz i Pabianice.

Odezwa wydana w przededniu święta majowego 1892 roku przez Związek Robotników Polskich, którego założycielem był niezapomniany Julian Marchlewski, wysuwa następujące żądania:

„Chcemy pracować tylko 8 godzin na dzień, byśmy nie marnieli od nadmiernej pracy, byśmy mieli czas na kształcenie się, rozrywkę i odpoczynek i by więcej ludzi mogło mieć zajęcie. Żądamy też, by zarobki nasze były większe, byśmy posiadali dostateczne dla nas i dla rodzin naszych utrzymanie, któreby zabezpieczyło nas od nędzy, dzieci nasze od wycieńczenia sił dla wyzysku fabrykantów, córki nasze od strasznej konieczności sprzedawania ciała swego, by uratować się od śmierci głodowej.

Domagamy się swobody politycznej. Precz z okrutnym, samowładnym carem, zabijającym najlepszych i najszlachetniejszych naszych obrońców. Chcemy sami sobą rządzić. Żądamy, by nas nie zmuszano mówić i myśleć w obcym języku. Żądamy polskich szkół i polskich sądów.

Żądania te rzucamy w twarz naszym wyzyskiwaczom i ciemiężczyłom w dniu 1 Maja Niech zobaczą, że miliardy robotników przepojone są jedną myślą. My nie zatrzymamy się na świętecznym obchodzie 1-majowym i będziemy walczyć aż do chwili, póki nie zniknie prywatna własność ziemi i fabryk, która pozwala małej garstce obszarników i fabrykantów ssać z nas krew i pot, póki fabryki i ziemia nie przejdą w ręce całego ludu pracy”.

właśnie zawarliśmy nową umowę handlową powiększyliśmy nasze obroty z krajami skandynawskimi zwłaszcza ze Szwecją. Nową, poważną i interesującą pozycję stanowi umowa handlowa ze Szwajcarią na warunkach kredytowych dla nas na sumę 40 milionów franków szwajcarskich. Uzyskaliśmy tam też 5 milionów franków kredytu na wymianę kompensacyjną.

Z radzieckiej strefy okupacyjnej Niemiec sprowadzamy za pośrednictwem Związku Radzieckiego sól potasową, kalcuk syn letyczny, benzynę syntetyczną, artykuły chemiczne itp. Z UNRRA mamy otrzymać różnorodnych towarów na sumę 471 milionów dolarów, w tym żywności na 167 milionów, odzieży i obuwi na 82 milionów, towarów dla odbudowy rolnictwa za 77 milionów, dla odbudowy przemysłu za 135 milionów i inne. Do 30.III. otrzymaliśmy 597.000 ton towarów, w tym w pierwszym kwartale 300.000 ton.

Dokonaliśmy reformy podatków samorządowych. Wydaliśmy dekret o gospodarce lokalnej w większych miastach, który powinien rozładować częściowo palące zagadnienie mieszkaniowe. Uznaliśmy i zrównaliśmy w prawach kościoły metodystów i katolicki Kościół narodowy — realizujemy pełną wolność religijną (oklaski). Prowadzimy dalsze intensywne prace nad unifikacją prawa. Zakończyliśmy prace organizacyjne sądów i prokuratur na ziemiach odzyskanych. Szkolimy nowe kadry sędziów i prokuratorów, których mamy brak w ilości ca. 1.200 osób.

Mamy dalsze osiągnięcia naszej poczty i łączności. Dały nam one 533.000 wpałat na sumę 5.696 milionów i 494 tysiące wpałat na sumę 689 milionów zł. Ogólne obroty PKO wyniosły na 31.III br. ponad 22 miliardów zł. W tym wołaty na rok czekowy 11 miliardów, wypłaty 14 miliardów i stan rachunków czekowych ponad 1 miliard złotych. Wprowadzamy instytucję listonoszów wiejskich.

W dziedzinie rolnictwa mamy obok dalszej pracy nad polepszeniem reformy rolnej rozparcelować ca. 300.000 ha gruntów do siedlawną zamianowanych na terenie przyczółkowym oraz rozpocząć parcelację na ziemiach Zachodnich. Stworzyliśmy centralny zarząd majątków państwowych dla usprawnienia administracji tych majątków i podniesienia ich rentowności. Mamy przeprowadzić prace odnowienia na terenie Żelaz Górek (około 90 tys. ha).

(D. c. u.)

Przemysł podstawą budżetu

Dokończenie referatu min. Dąbrowskiego na X sesji KRN.

(Dokończenie ze str. 3-ej).

O ile dodamy do wydatków budżetu wydatki inwestycyjne, uzupełnione dostawami zagranicznymi na cele inwestycyjne, to okaże się, że wydatki inwestycyjne stanowią 56,7 pr. globalnej sumy planu finansowego. W końcowym rezultacie zamierzone inwestycje przyniosą poważne zwiększenie produkcji dóbr i usług, co posiada ogromne i wielostronne znaczenie gospodarcze. Realizacja planu inwestycyjnego nie będzie tak przeprowadzona, aby w jakiegokolwiek mierze mogła być sprzeczna z nacelną zasadą naszej polityki pieniężnej, to jest utrzymania stałości naszej waluty. Pokrycie na wykonanie tego planu będzie tak zdobywane, aby nie wywołało potrzeby wzmagania temp emisji banknotów ponad faktyczne potrzeby gospodarcze.

BILANS PŁATNICZY

Musieliśmy zacząć pracę, nie posiadając do dyspozycji ani złota, ani dewiz. Postawiło to nas w szczególnie trudnej sytuacji z punktu widzenia naszych potrzeb importowych. Import jest dla nas zagadnieniem nagłym. Na to, żeby móc importować tyle, ile nam potrzeba i być w ten sposób terenem odpowiednio chłonnym w stosunku do krajów, potrzebujących ujęcia dla nadwyżek swojej produkcji, musimy rozwinąć nasze życie gospodarcze tak, jak pozwalają na to obecne warunki naszego terytorium. Możności mamy w tym kierunku wielkie. Opieramy zabiegi i oczekiwania nasze na pomoc, z którą świat nam przyjdzie, o pewność, że będzie to pomoc, którą świat sam sobie wyświadczy, utrwalając własną możliwość pracy w tych warunkach napięcia gospodarczego, które powstały podczas wojny.

Kraje przodujące dziś światu w nagromadzonej bogactwie zrozumiały, że bez regeneracji krajów zniszczonych, względnie

zacończonych bogactwo ich będzie tylko mierzem. Na ile tego zrozumienia powstaje pierwsza, na światową skalę przemysłowa, wielka, międzynarodowa organizacja wzajemnej pomocy gospodarczej, oparta na układach z Bretton Woods. W oczekiwaniu praktycznych konsekwencji układów z Bretton Woods, stosujemy dzisiaj skromną, lecz zdrową zasadę: „Tak krawiec kraje, jak materii staje”. Opieramy się, poza dostawami UNRRA, na towarowych układach kompensacyjnych, zabiegamy o uzyskanie dewiz, nawiązujemy relacje i przygotowujemy drogi.

KREDYTY ZAGRANICZNE

Jeśli chodzi o dotychczasowe nasze osiągnięcia w zakresie kredytów zagranicznych, to są one stosunkowo skromne. Pierwszy udzielił nam pożyczki Związek Radziecki w wysokości 7 milionów dolarów i 60 milionów rubli. Następnie uzyskaliśmy kredyt 100 milionów koron szwedzkich przy sposobności zawierania umowy o dostawę węgla dla Szwecji. W ostatnim miesiącu mamy do zanotowania dwie dalsze pozycje w kredytach zagranicznych: możliwość wykorzystania kredytu szwajcarskiego na sumę 45 milionów franków i kredyt amerykański na sumę 50 milionów dolarów w tak zwanym kredycie na zakup sprzętu z demobilu.

Mówiąc o zadłużeniu Państwa Polskiego z okresów przedwojennych, minister stwierdza, że Rząd bynajmniej nie stoi na stanowisku przekreślenia tych zobowiązań, pragnie jednak przystąpić do ich załatwienia w czasie, kiedy ogólne warunki gospodarcze w Polsce na to pozwolą oraz po odpowiednim uporządkowaniu tego zagadnienia od strony formalno-prawnej. Uczyniśmy wszystko, co było w naszej mocy, aby złoto, znajdujące się w depozycie głównie w Anglii, zostało przywiezione do kraju. Nie osiągnęliśmy do-

ład żadnego rozstrzygnięcia, ale minister ma nadzieję, że w końcu nasze słuszne postulaty zostaną uwzględnione i bezsporna własność Narodu Polskiego znajdzie się w jego posiadaniu.

POLITYKA PRELIMINOWANYCH WYDATKÓW

Mówca przystępuje do omówienia polityki wydatków, przewidzianych w preliminarzu budżetowym na okres od 1.4 do 31.12.1946 r. Umiarkowane deficyty budżetowe nie są dziś groźne dla sytuacji finansowej. Nie zwalnia to nas jednak od wysiłku, a pomni doświadczeń z lat 1919—1923, chcemy bezwzględnie uniknąć wahań i zwyki cen, wiedząc, że pociąga to za sobą chaos i wychodzi na korzyść tylko spekulantom. Wydatkiem, któryśmy w roku 1945 uprzywilejowali — był transport. Wydatki z tego tytułu w okresie od 1.4 do 31.12.1945 wyniosły — 4.617 milionów złotych i stanowiły najwyższą kwotę spośród budżetów wszystkich resortów. W drugiej kolejności zostały uwzględnione wydatki na odbudowę, oświatę, aprowizację, zdrowie, bezpieczeństwo kraju. Nad budżetem ciąży sprawa etatów osobowych.

Minister Dąbrowski wywodzi w dalszym ciągu:

Chodzi o zjawisko przerosu aparatu administracyjnego. Powołana uchwałą Rady Ministrów Komisja Usprawnienia Administracji bada celowość organizacji i stanu etatów osobowych w administracji państwowej i przeprowadza odpowiednie badania poszczególnych resortów w wyniku czego przeprowadzone zostaną reorganizacje. W wydatkach państwowych na pierwszym miejscu procentowo znajduje się Ministerstwo Obrony Narodowej z udziałem 17 proc. Przed wojną budżet administracyjny wojska wynosił 33 proc. całości budżetu. Na drugim miejscu znajduje się Ministerstwo Oświaty z udziałem

14,4 proc. (przed wojną 11,9 proc.). Należy podkreślić, że poza Ministerstwem Oświaty wydatki na oświatę prelinują także Ministerstwa: Rolnictwa, Zdrowia, Przemysłu oraz Kultury i Sztuki. Jeśli dziś w niespełna rok po wojnie posiadamy 3.518 tys. dzieci w szkołach, 90 tys. nauczycieli i profesorów, jeśli przed wojną mieliśmy 13 szkół akademickich, a dziś 24 wyższe uczelnie — to świadczy to wszystko, jak Rząd realizuje problem oświaty pomimo najtrudniejszych warunków finansowych.

Budżet Ministerstwa Zdrowia stanowi w całości budżetu 3,3 proc. (przed wojną 0,3 proc.).

PRZEDSIĘBIORSTWA UNARODOWIONE PODSTAWĄ BUDŻETU

Dochody budżetowe opierają się głównie o podatki oraz częściowo o dochody przedsiębiorstw państwowych przeznaczających swe zyski wyłącznie na potrzeby budżetowe. Już dziś budżet opiera się w przeważnej mierze o dochody sektorów znacjonalizowanego, a jeszcze w szerszej mierze — jeśli się weźmie pod uwagę sektor spółdzielczy — o dochody sektorów uspołecznionych.

Przeprowadzana przez Rząd od roku reforma podatkowa jest właściwie ukończona. Uległ jej cały system podatkowy zarówno od strony prawa materialnego, jak i proceduralnego.

Reforma finansów miejskich oznacza blisko 10-krotne zwiększenie dotychczasowych dochodów miast z podatków.

Dla samorządu ziemskiego reforma podatkowa oznacza również wielką poprawę, zwłaszcza jeśli chodzi o samorząd powiatowy. Jednocześnie Państwo zapewniło podstawy materialne samorządowi gospodarczemu, w szczególności Izbowi Przemysłowo-Handlowym i Rzemieślniczym, wyznaczając im po 1 proc. od swych dochodów z całości podatku obrotowego. Opodatkowanie warstw pracujących ujęto w dwóch nowych podatkach: od wynagrodzeń oraz w podatku gruntowym. Jedną z najistotniejszych zmian było obniżenie skali opodatkowania oraz podniesienie minimum egzystencji do 36 tys. zł. rocznie, jeśli chodzi o zagadnienie klas pracujących miast. Wprowadzie minimum określone zostało na 12 tys. zł. rocznie, ale stawki od 12 do 36 tysięcy noszą wyraźny charakter rejestracyjny.

OPODATKOWANIE HANDLU, PRZEMYSŁU I RZEMIOSŁA

W odniesieniu do sektora gospodarki prywatnej podatek w zasadzie nie przestał być tym, czym był przed wojną — daniną przymusową na rzecz Państwa. W odniesieniu natomiast do odcinka gospodarki znacjonalizowanej, podatek przybrał charakter admienny. Pod względem podatkowym całość tej gospodarki musi być traktowana jako jednolity podmiot podatkowy.

W odniesieniu do przemysłu i rzemiosła spółdzielczego podatek obrotowy referuje drobny i średni ruch spółdzielczy, skupiający nie więcej niż 50 robotników przy danym warsztacie pracy. Większe zakłady pracy w obrębie sektora spółdzielczego zrównane są w ciężarach podatkowych z sektorem państwowym i prywatnym. Zasadnicze zyski przedsiębiorstw państwowych mają być dzielone między rezerwę gospodarczą i podatek dochodowy. Zagwarantowane jest jednak, iż podatek dochodowy nie może być w każdym razie mniejszy, niż 10 proc. zysku.

Najsurowiej traktowane są duże przedsiębiorstwa prywatne o zyskach ponad 400 tys. rocznie, admawiające współpracy w ramach planu gospodarczego państwa. Tutaj opodatkowanie dojść może nawet do 80 proc. dochodu.

W dziedzinie akcyzowo-monopolowej aparat skarbowy stawia sobie za nacelną zadanie zapewnienie Skarbowi możliwie najwydatniejszych dochodów.

Rasując swe wywody, minister stwierdza, że wyników naszych w zakresie polityki finansowej nie mamy potrzeby się wstydić. Wpłynęły na to przede wszystkim reformy społeczne i gospodarcze, jakich dokonaliśmy.

OSRODEK NAUKI I ZDROWIA

Pomorski Okręg Związku Rewizyjnego Spółdzielni uruchomił w Ciechocinku ośrodek szkoleniowy, który rozpoczął już pracę 10-dniowym kursem dla rachmistrzów spółdzielni mleczarskich. Ośrodek mieści się w pięknej willi wśród sosnowego parku.

Dokończenie expose Premiera Osóbki-Morawskiego

Wielką troską napawa nas akcja siewna, z dotychczasowych wyników której nie jesteśmy zadowoleni. Na akcję siewną przez znacznyśmy poważne kredyty budżetowe i pozabudżetowe.

Na zakup ziarna i ziemniaków — 500 milj. złotych, na prace traktorowe — 740 milj. zł. W ramach akcji dodatkowych uruchomiśmy kredyty bankowe o niższym oprocentowaniu w sumie 150 milionów złotych oraz dla większych gospodarstw w sumie 100 milionów złotych. Przy oprocentowaniu normalnym w ramach planu inwestycyjnego przewidujemy kredyty na odbudowę rolnictwa w sumie ponad 4 miliardy złotych.

Przewidujemy poważne zwiększenie zasiewów w zakresie roślin włóknistych i olejnych. W roku ubiegłym obszar tych upraw wynosił 27 proc. stanu przedwojennego, w roku bieżącym projektuje się podniesienie tego obszaru na 75 proc. Uprawa buraków cukrowych w stosunku do roku ubiegłego ulegnie zwiększeniu do 200.000 ha, t. j. około 70 proc. Apelujemy do społeczeństwa o jak najbardziej masowe uprawianie działek (ogródków działkowych), co może wydatnie poprawić nasz stan aprowizacyjny w miastach.

Nie należy już w tym roku liczyć się z likwidacją trudności aprowizacyjnych. Rząd i cała administracja państwowa winna przyjść z wszelką pomocą działkowiczom w realizacji akcji uprawy działek.

Obywatele postówie! Wysłuchaliście naszego sprawozdania w którym szczerze przedstawiliśmy wam osiągnięcia, braki i zamierzenia rządu. Wierzę, że oceni je je pozytywnie. Czy mogliśmy mieć osiągnięcia większe? Niewątpliwie, tak. Gdyby nie było band i ich zbrodniczej działalności, gdyby reakcja i jałowa opozycja nielegalna i legalna nie rzuciła nam ciężkie kłód pod nogi — zrobilibyśmy o wiele więcej dla odbudowy kraju i dla Polski.

My mamy czyste sumienie, żeśmy do wszystkich ludzi dobrej woli wyciągnęli rękę do zgody, żeśmy pragnęli jak najpełniejszej jedności narodu, pomni na to, że ta jedność jest nam niezbędna, gdyż odbudowa i rozwój Polski jest ponad możność wykonania przez całe nasze pokolenie.

Chcieliśmy zgody i jedności wewnątrz kraju, wiedząc o tym, że nie za dużo mamy szczerych przyjaciół za granicą, że są jeszcze tacy, co chcieliby kwestionować nasze krwią odzyskane ziemie zachodnie.

Nie oszczędziśmy i nie oszczędzimy wysiłków w dążeniu do pełnej normalizacji i stabilizacji stosunków politycznych w kraju. Pragniemy jak najgoręcej dać wyraz woli narodu i jego praw suwerennych w pięćdziesięciu wyborach do sejmu ustawodawczego z udziałem wszystkich demokratycznych i niefaszystowskich ugrupowań politycznych (burzliwe oklaski).

W tym dążeniu jesteśmy całkowicie zgodni z uchwałami w Jaltie i Poczdamie. To też wybory do sejmu ustawodawczego odbędą się jeszcze na jesieni tego roku, zaś referendum w czerwcu będzie aktem wstępnym do tych wyborów.

Nikt jednak nie może zakwestionować naszego prawa do tego, aby udaremnić wszelkie próby wypaczenia wolnych wyborów przez prasę i terror band i mafij faszystowskich i reakcyjnych, które korzystają z obfitej pomocy z zagranicy jak również ich protektorów w kraju, wywłaszczonych przez wielkie reformy społeczne obszarników, wielkim przemysłowców i bankierów oraz niedobitki całego reżimu politycznego rządów sanacyjnych w Polsce.

Właśnie w trosce o prawdziwie wolne i niefałszowane wybory w trosce o zabezpieczenie zdobytych swobód demokratycznych, okupionych obficie przelaną krwią i ogromem cierpienia narodu, zaproponowaliśmy blok wyborczy stronnictw demokratycznych.

Zaproponowaliśmy blok wyborczy, aby uniknąć zaognienia walk politycznych w Polsce, w trosce o spokój, prawowistość i bezpieczeństwo wszystkich obywateli, w trosce o konsolidację wszystkich sił demokratycznych dla zaleczenia ciężkich ran zadanych krajowi przez wojnę. Gdy tylko znikną zatrute opary wojenne, gdy wykarczowane będą ośrodki antydemokratyczne, żerujące na trudnościach powojennych nikt z nas nie będzie obstawiał przy wyborach na zblokowaną listę.

Dziś jednak musimy ostrzec przed demagogią tych, którzy usiłują łączyć udział w rządzie z blokowaniem się w praktyce z nielegalnym, reakcyjnym podziemiem. (Burzliwe długotrwałe oklaski).

To blokowanie i wzajemne zranianie się potwierdzają niezliczone fakty — są one nieuniknioną konsekwencją tej właśnie postawy politycznej. Stojąc na straży najświętszych praw narodu, tacyż będziemy nieugiętaną waleczną z reakcją, gdziekolwiek się usadowi, odwołując się do woli i decyzji narodu. (Oklaski). Dlatego pragniemy, aby naród w głosowaniu ludowym nakreślił ramy prac przyszłego sejmu, wypowiadając się w sprawach najistotniejszych. Mamy najgłębsze przeświadczenie, że naród w olbrzymiej swej większości postawi poza nawias zarówno w referendum jak i w przyszłych wyborach udzieli całkowitego poparcia obywateli demokracji. (Burzliwe, niemilkące oklaski). W tej myśli zgłaszam następujący projekt ustawy o głosowaniu ludowym. referendum jak i w przyszłych wyborach udzieli całkowitego poparcia obywateli demokracji. (Burzliwe, niemilkące oklaski). W tej myśli zgłaszam następujący projekt ustawy o głosowaniu ludowym.

USTAWA Z DNIA 1946 ROKU O GŁOSOWANIU LUDOWYM

Celem umożliwienia narodowi bezpośredniego wypowiedzenia się w sprawie zasad przyszłej konstytucji oraz w sprawie doniosłych przemian społeczno-gospodarczych i politycznych, jakim po zwycięskiej wojnie z najeźdźcą hitlerowskim uległy podstawy bytu narodowego — stanowi się, co następuje: Art. 1. Przed zarządzeniem wyborów do sejmu zostanie przeprowadzone głosowanie ludowe. Art. 2. Głosowanie ludowe odpowie na następujące pytania: a) Czy jesteś za zniesieniem senatu? b) Czy chcesz utrwalenia w przyszłej konstytucji ustroju gospodarczego; wprowadzonego przez reformę rolną i unarodowienie podstawowych gałęzi gospodarki krajowej, c) Czy chcesz utrwalenia zachodnich granic państwa polskiego na Bałtyku, Odrze i Nisie Łużyckiej? Art. 3. Głosowanie ludowe odbędzie się na całym obszarze państwa dnia Art. 4. Osoba ustawa określi przepisy o przeprowadzeniu głosowania ludowego. Art. 5. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się prezesowi Rady Ministrów i wszystkim ministrom. Art. 6. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej.
Prezes Rady Ministrów.
Minister Ziemi Odzyskanych.
Minister Bezpieczeństwa Publicznego.
Minister Skarbu.

Po raz drugi „Eitington” zwycięża

Gdy sztandar przechodni przejdzie na stałe w ręce firmy „Eitington”?

2 kwietnia w sali C. R. D. K. w Łodzi odbyło się uroczyste rozdanie nagród zwycięskim załogom fabryk, biorących udział w II-gim Wyścigu Pracy, między fabrykami przemysłu włókienniczego.

I-szą nagrodę, to jest sztandar przechodni, dyplom I-szej nagrody plus nagroda pieniężna (50% zarobku miesięcznego dla robotników tytułem premii) — zdobyła po raz drugi załoga Państwowych Zakładów Włókienniczych dawniej „Eitington”, wykonując 125,38 proc. wyznaczonego na I-szy kwartał planu produkcji.

II-gą nagrodę — to jest samochód ciężarowy, dyplom II-giej nagrody plus nagroda pieniężna (1 proc. ogólnej wypłaty miesięcznej, do podziału między przodujących robotników, z tym, że premia nie powinna przekroczyć 25 proc. miesięcznych zarobków) przyznano załodze Państwowych Zakładów Włókienniczych dawniej „Geyer”, która wykonała za I-szy kwartał 1946 roku, 125,07 proc. wyznaczonego planu.

III-cią nagrodę — to jest dyplom III-ciej nagrody plus nagroda pieniężna (jak wyżej) przyznano załodze Państwowych Zakładów Włókienniczych dawniej firma Krusche i Ender w Pabianicach, za wykonanie 120,13 proc. wyznaczonego planu produkcji.

Dalsze miejsca w/g procentu wykonania zajęły Państwowe Zakłady Włókiennicze dawniej „Diering” w Biela-

wie na Dolnym Śląsku, Scheibler i Grohman w Łodzi, „Horak” w Rudzie Pabianickiej, Poznański, Steinert, Biederman, Buhle w Łodzi.

Wczorajsza uroczystość rozdania nagród skończyła jeden etap wyścigu za I-szy kwartał 1946 r., a jednocześnie rozpoczęła etap następny za II-gi kwartał 1946-go roku. Wyścig ze względu na to, że warunki pracy w poszczególnych zakładach z dniem każdym polepszają się, będzie obecnie o wiele ciekawszy i trudniejszy do wygrania. Zgodnie z umową, fabryka, która trzykrotnie zdobędzie I-szą nagrodę, to znaczy sztandar przechodni — zatrzyma go na stałe. Jak dotychczas wszystko wskazuje na to, że załoga „Eitingtona” wzięła sobie za punkt honoru, aby sztandar zatrzymać dla siebie. Dwa razy już jej się udało — zobaczymy, co zrobi w następnym wyścigu. Przedstawiciel jej zapowiedział wczoraj kategorycznie, że oto właśnie załoga będzie się starać. Zachodzi jednak pytanie, czy czasem nie prześcignie ich załoga firmy L. Geyer, która teraz miała tylko 0,3 proc. mniejszy wskaźnik wykonania normy, a przedstawiciel jej zapowiedział, że otrzymanie wczoraj w nagrodę samochodu, napewno przyczyni się do zdobycia pierwszej nagrody. Ano, zobaczymy za trzy miesiące, „kto lepiej, kto prędzej, kto więcej”.

Uroczystość wczorajsza wykazała dobitnie, że wyścig pracy między

włóknarzami, jest uaktwowany przez nich bardzo poważnie i z całym zrozumieniem. Przykładem tego może być fakt, że aczkolwiek nagrody otrzymały tylko trzy fabryki, to jednak wszystkie biorące udział w wyścigu drugim zgłosiły udział i w następnym, w trzecim. A prócz tych załóg przystąpiły do współzawodnictwa dalsze cztery zakłady. Innym przykładem tego może być wczorajsze wystąpienie przedstawiciela Państwowych Zakładów Włókienniczych dawniej firmy „Schlosser” z Ozorkowa, który domagał się od C. Z. P. W. wyłumaczenia, dlaczego ich firma została przy rozpatrywaniu drugiego wyścigu pominięta — chociaż zgłosiła swój udział w tym wyścigu i przez cały czas jego trwania załoga stawała na głowie, żeby zająć

ktoś z lepszych miejsc. Oczywiście stało się to jedynie na skutek niedopatrzenia i napewno w trzecim wyścigu C. Z. P. W. już ich nie przeoczy i załoga firmy „Schlosser” będzie mogła pokazać co umie.

Od wczoraj zaczęła się trzeci wyścig włóknarzy, który zapowiada się bardzo ciekawie. Za trzy miesiące otrzymamy odpowiedź na pytanie, kto zwycięży.

Centralnemu Zarządowi Przemysłu Włókienniczego radzimy na wszelki wypadek pomyśleć o fundacji nowego sztandaru przechodniego, bo według wszelkiego prawdopodobieństwa załoga „Eitingtona” zrobi wszystko, ażeby i trzeci wyścig wygrać i obecny sztandar przechodni zamienić w „stały”.

URLOPY W ZSRR

Robotnicy odpoczywają w carskim pałacu

W Konstytucji Radzieckiej prawo do pracy łączy się z prawem do odpoczynku. Na mocy prawa do odpoczynku 1. przyjęto za maksymalny dzień pracy ósmogodzinny dzień roboczy, 2. robotnicy i urzędnicy korzystają z corocznego urlopu płatnego, 3. mają możliwość odpoczynku w sanatoriach i domach wypoczynkowych.

Od roku 1933 do 1937 na rachunek Ubezpieczalni Państwowej skierowano do Domów

Wypoczynkowych i sanatoriów około 9 milionów osób. W ciągu trzech lat przed wojną w uzdrowiskach Krymu odpoczywało i leczono się 730.000 osób, tzn. dwa razy więcej, niż w ciągu 25 lat przed Rewolucją Październikową — (w latach 1888 — 1913 na Krym przyjechało tylko 360.000 kuracjuszy). W roku 1940 w uzdrowiskach w ZSRR przebywało 540.000 pracowników umysłowych i robotników, w dwutygodniowych domach wypoczynkowych — około 2.400 tys. osób, w jednodniowych domach wypoczynkowych — 1.600 tys. osób.

W dawnej Rosji istniało około 36 uzdrowisk, które odwiedzała w ogromnej większości bogaci przem. i ludzie sfer obszarńskich Podwaliny pod powstanie uzdrowisk radzieckich położono przez dekret Rady Komisarzy Ludowych z dnia 15 maja 1919 r. Od tej chwili pigme wille i luksusowe pałacyki kapitalistów i obszarńków przekształcono w sanatoria i domy wypoczynkowe dla pracujących. W roku 1925 w Liwadii (Krym) w byłym pałacu carskim założono pierwsze sanatorium chłopskie. Obok dawnych pałaców wyrosły nowe zakłady w Teodozji, Aluszczie i innych punktach Krymu.

Wielką popularnością wśród robotników i urzędników cieszą się jednodniowe domy wypoczynkowe. Położone w zalesionej okolicy, zwykle w pobliżu rzek i jezior, stanowią one doskonale uzupełnienie sieci domów wypoczynkowych, obliczonych na dłuższy pobyt. Pracujący spędzają tam dzień wolny od pracy lub czas po pracy. W okresie wojny rozszerzono również sieć dziennych i nocnych sanatoriów dla robotników, których stan zdrowia uległ chwilowemu pogorszeniu. Jednym z nich przepisuje się w tych sanatoriach specjalnie forsowne odżywianie i odpoczynek, innym tylko forsowne odżywianie przy skróconym jednocześnie dniu pracy. Chorzy przebywają w dziennym sanatorium przeciętnie w ciągu 45 dni przejeżdżając tam po nocnej pracy o godz. ósmej rano. Sanatoryjny tryb życia i odpowiednie odżywianie szybko stawiają ich na nogi i podnoszą ich zdolności do pracy.

Znany angielski prawnik D. Pritt w artykule „Konstytucja Wolnego Narodu pisze — „Co my — w Wielkiej Brytanii — możemy przeciwstawić możliwościom dziesiątków tysięcy robotników radzieckich, którzy korzystają z płatnych urlopów i odpoczywają w najpiękniejszych miejscowościach Kaukazu i Krymu i w innych niezliczonych rajskich zakątkach kraju? Na 16 milionów robotników brytyjskich 14 milionów nie otrzymuje nawet płatnego urlopu”.

Na mocy postanowienia Rządu Radzieckiego z dnia 1 lipca 1945 r. przywrócono robotnikom i urzędnikom zniesione w czasie wojny prawo do urlopów zwykłych i dodatkowych. Obecnie dziesiątki tysięcy pracujących kraju radzieckiego zapełniają domy wypoczynkowe i sanatoria, aby — po odpoczynku — z nowymi siłami przystąpić do pracy w dziele odbudowy i rozwoju ZSRR.

Potrzebna wykwalifikowana
MASZYNISTKA
od zaraz. Dobre wynagrodzenie.

Wiadomość:
w redakcji „Głosu Robotniczego”.

Wspólnym wysiłkiem odbudujemy nasz kraj

Dnia 5-go maja rozpocznie się w Warszawie Kongres Pożyczki Premiovej Odbudowy Kraju (PPOK), w którym weźmie udział kilka tysięcy delegatów wojewódzkich, powiatowych, miejskich i gminnych komitetów obywatelskich.

Kongres radzić będzie nad należywym spopularyzowaniem Premiovej Pożyczki Odbudowy Kraju i nad jej przeprowadzeniem. PPOK nie jest sprawą jednej partii czy też jednej klasy — jest ona sprawą całego naszego narodu.

W wyniku wojny staliśmy się krajem zrujnowanym i spustoszone. Kilkakrotnie w przeciągu kilku lat przewalili się przez nasse pola i miasta walec frontów. W przeciągu 6-ciu lat z kraju naszego okupant wyssał wszystkie soki żywotne, zniszczył nasz przemysł, zużytkował surowce, zdewastował transport, podkopał gospodarkę rolną, wydział lasy, zniszczył celowo naszą stolicę. Nie ma ani jednej dziedzin życia gospodarczego, która by nie została w mniejszym lub większym stopniu zrujnowana przez rąbkową gospodarkę okupanta lub przez działania wojenne. Kraj nasz poniósł straty oceniane na 60 miliardów dolarów. Kraj nasz pierwszy w Europie stał się ofiarą jawnej agresji faszystowskiej. Kraj nasz poniósł największe w Europie szkody materialne i największe straty ludzkie.

To u nas latami, w dzień i w noc, dymią krematoria, to my zniesiliśmy bezmiar krzywd moralnych.

Ci z nas, którzy doczekali się dnia wolności, przystąpili od pierwszej chwili do odbudowy naszego kraju. Naród polski z niespotykaną energią przystąpił do likwidacji skutków wojny i okupacji, do budowy na nowych podstawach domu dla wszystkich dzieci Polskiej Macierzy. I trzeba stwierdzić, że niejedno już na tej drodze osiągnęliśmy.

Należy się spodziewać, że kto jak kto, ale przede wszystkim Polacy mogą spodziewać się wydajnej pomocy z Zachodu przy odbudowie swojego kraju.

Należało się spodziewać, że starzy nasi sojusznicy, że nasi towarzysze broni z nad Tamizy popieją nam z pomocą. Niestety wdzięczność ich ogranicza się głównie do słownych deklaracji. Narazie domagają się od nas płacenia długów Raczkiewiczowi i Andersa, narazie zatrzymują na ze złoto.

Spółczesność polskie musi samo wziąć sprawę odbudowy kraju w swoje własne ręce.

Z naszych złotych, złotych ludzi pracy,

z sum dostarczonych przez rzemiosło i handel z sum dostarczonych przez wszystkich obywateli powstaną fundusze, które pomogą wytworzeniu nowych wartości gospodarczych. Już pierwsze sumy, uzyskane w drodze przedpłaty, zostały zużytkowane przy odbudowie zniszczonych wsi kielecczyny. Dzięki naszemu wysiłkowi, przez subskrybowanie pożyczki, wyrosną na popieliskach wiejskich jasne domy, z ruin zmartwych wstaną nasze fabryki i porty, dworce i szpitale, szkoły i biblioteki.

Dźwigniemy nasz kraj tak, ażeby z każdym dniem było lepiej i jaśniej.

Premiova Pożyczka Odbudowy Kraja ma za cel zmobilizowanie całego społeczeństwa

do dzieła odbudowy kraju. Przez oddanie do dyspozycji budowniczych naszego kraju odpowiednich funduszy udzielimy rządowi odpowiedniego poparcia w jego wysiłkach. Należyte powołanie pożyczki przyczyni się nie tylko do szybkiego odrodzenia życia gospodarczego, ale zademonstruje wobec świata naszą gotowość poniesienia ofiar dla Ojczyzny, zademonstruje wiarę naszą we własne siły. W ten sposób podniesiemy również nasz autorytet zagranicą i łatwiej nam będzie uzyskać pomoc od obcych.

Wykupując obligacje Premiovej Pożyczki Odbudowy Kraja gotujemy krajowi i sobie lepszą przyszłość.

L.

Festival sztuki robotniczej w CRDK

Dzień 1 Maja jest świętem, w którym robotnicy przedstawiają nie tylko swój dorobek produkcyjny, ale i dają pokaz swych możliwości artystycznych.

Dlatego też Centralny Robotniczy Dom Kultury organizuje począwszy od 30 kwietnia do 3 maja wspaniałe wielki festiwal, na którym będą miały okazję wystąpić zespoły prawie wszystkich świetlic fabrycznych. Przygotowania do tej uroczystości trwają już od lutego. 17 świetlic zgłosiło swój udział: Gayer, Garownia, Koleje Dojazdowe, Tramwajarze, Buhle, Pihai, Elektrownia, Schelker, Steinert, Scheibler i Grohman, Pierwsza Rudzka, Biedermann i Łódzka Fabryka Nici.

Nie pierwszy to już będzie pokaz zbiorowy świetlic; co parę miesięcy wykazują się one swą pracą publiczną, ale pierwszy raz pokaz ten związany jest z uczczeniem święta 1-szo majowego.

W tym celu opracowano specjalny układ widowiska, troszcząc się o poziom ogólny i jednolity jego charakter. Ob. Romana Duraczowa, kierowniczka działu świetlicowego, opracowała obszerny repertuar, z którego mogły czerpać poszczególne fabryki. Ponieważ literatura związana z majowym świętem robotniczym nie jest u nas obfita — tematykę zaczerpnęto przeważnie z motywów ludowych. Dla opieki nad całością powołano komisję dekoratorską, a komisja kwalifikacyjna zwolnia wspólnie próby generalne dla sprawdzenia wykonawców.

Jakkolwiek poziom zespołów jest różny, każda fabryka nie została wycofana z udziału w imprezie, ponieważ jest ona równocze-

śnie manifestacją społeczną. Całymi dniami odbywały się w CRDK próby. Przychodzili na nie robotnicy wprost od warsztatów, w ubraniach roboczych, często głodni i zmęczeni. Tu bluzy robotnicze, tam strój tramwajarski, jedni wchodzą, inni już kończą i śpieszą na drugą zmianę. Nikt nie skarży się na nadobowiązkowe godziny zajęć; grają ambicje zespołów i przejęcie się charakterem święta majowego.

Zainteresowanie się robotników nie biorących udziału w przedstawieniu — olbrzymie. Zgłasza się zapotrzebowanie na tyle biletów, że można ich wydać tylko 10 — 15 procent na fabrykę. Oczywiście, bilety są bezpłatne.

Uroczystości są tak zorganizowane, że równocześnie będą się odbywały dla dzieci i dla starszych. Rodzice mogą więc zostawić dziecko na dole, gdzie zabawi się ono na przedstawieniach kukiełek i zespołów grających specjalnie dla dzieci, sami zaś pójdą na górę, gdzie — tym samym budynkiem odbywać się będą widowiska dla dorosłych. W ten sposób piękna inicjatywa stworzyła odpoczynek i artystyczną rozrywkę dla przedstawicieli obu pokoleń.

Warto zaznaczyć, że niektóre zespoły nasze zostały zaproszone nawet poza Łódź, bo aż do Wrocławia na gościnne występy.

Festiwal sztuki robotniczej rozpoczął się 30 kwietnia o godz. 18-tej, 1-go maja już o 15-tej i trwać będzie aż do 22-iej, 2-go maja od 17,30 do 22-iej, 3 maja od 13,30 do 20,30. Po 6 — 7 godzin trwać będą z krótką przerwą widowiska. Będzie to prawdziwe święto robotnicze.

H.

K I N A

- „POLONIA“ (Piotrkowska Nr 67)
- „GRZESZNICY BEZ WINY“
- „TECZA“ (ul. Piotrkowska 108)
- Film produkcji amerykańskiej.
- „DR. KILLDARE“
- „WISLA“ (Przejazd 1)
- „FORTANCERKI“
- „BAŁTYK“ (Narutowicza 20)
- „SKŁAMAŁAM“
- „GDYNIA“, (Przejazd 2)
- „BLAGIER“
- „STYLOWY“ (Kilińskiego 123)
- „DWAJ ŻOŁNIERZE“
- „WŁÓKNIARZ“ (Zawadzka 10)
- „DZIECI KAPITANA GRANTA“
- „HEL“ (Legionów 2)
- „BLAGIER“
- „ROBOTNIK“ (ul. Kilińskiego 178)
- „TRZECH PRZYJACIÓŁ“
- „PRZEDWIOSNIE“ (Zeromskiego 74-76)
- „ZŁOTA MASKA“
- „TATRY“ (Sienkiewicza 40)
- „ZŁOTA MASKA“
- „REKORD“ (ul. Rzgowska 2)
- „PIEŃIARZ WARSZAWY“
- „BAJKA“ (Franciszkańska 31)
- „MANEVRV MIŁOSNE“
- „WOLNOŚĆ“ (Napiórkowskiego 16)
- „ZNACHOR“
- „ROMA“ (Rzgowska 34)
- „ZNACHOR“
- „ZACHETA“ (ul. Zgierska 26)
- „HALKA“
- „MUZA“ (Ruda Pabianicka)
- „JADZIA“
- „ADRIA“ ul. Marsz. Stalina 1 (Główna)
- „FORTANCERKI“

KINOTEATR OŚWIATOWY O. M. T. U. R. — Kopernika 8 — „KOT W BUTACH“

„SWIT“ (Bałucki Rynek 5) — „OSTATNIE OSTRZEŻENIE“

„OŚWIATOWY“ codziennie o godz. 17 i 18.30, w niedzielę i święta 15.30, 17 i 18.30 wszystkie miejsca po 5 i 10 zł.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 16, 18, 20 — W niedzielę i święta o godz. 12, 14, 16, 18, 20.

Kina: „Hel“, „Adria“, „Bałtyk“, „Przedwiosnie“ i „Roma“ rozpoczynają seanse o pół godziny później.

Przed sprzedaż biletów do kin: Rekord, Wolność i Roma dla członków Związków Zawodowych (zgłoszenia zbiorowej zgłaszają się w Radzie Zakładowej fabryki Geyera (Piotrkowska 295) od godz. 10-13-tej.

Celem uniknięcia natłoku prosimy o przychodzenie na wcześniejsze seanse.

MIĘSKIE MUZEUM PRZYRODNICZE (Park Sienkiewicza)

Otwarte jest dla zwiedzających w dni powszednie z wyjątkiem poniedziałków od godz. 11 do 17, w niedzielę i święta od 10 do 13-tej. Z TEATRÓW

MIĘSKA GALERIA SZTUK PLASTYCZNYCH (Park Sienkiewicza)

Wystawa „Warszawa w ruinach“ w obrazach fotograficznych J. Bulhaka — otwarta dla zwiedzających w godz. od 10 do 13 i od 15 do 19 w niedzielę i święta od godz. 10-tej do 13-tej.

MIĘSKIE MUZEUM ETNOGRAFICZNE

w Łodzi, Plac Wolności 14 jest otwarte dla zwiedzających w dni powszednie z wyjątkiem poniedziałku od godz. 11 do 17, w niedzielę i święta od 10 do 13.

Teatr, muzyka i sztuka

TEATR W. P.

Dziś o godz. 18 **AKADEMIA**, jutro o godz. 17 i o godz. 20 (dwudziestej) **ZEMSTA** Fredry z udziałem Józefa Węgrzyna, Jerzego Leszczyńskiego i Władysława Grabowskiego. **ZEMSTA** pozostanie na afiszu do dnia 16 maja ze względu na konieczność wyjazdu Jerzego Leszczyńskiego do Krakowa.

TEATR POWSZECHNY TUR

Dziś **AKADEMIA**. We czwartek, dnia 2 maja po raz pierwszy komedia Moliera w przekładzie Tadeusza Boya-Zeleńskiego **SZELMOSTWA SKAPENA**. Reżyseria Józefa Wyszomirskiego, dekoracje i kostiumy D. Azera, muzyka Mieczysława Mierzejewskiego. Obsada: Billing, Czengery, Fuchniewska, Łepicki, Lapiński, Pagowski, Skulski, Wołhejko i Woszczerowicz. Wystawienie **SZELMOSTW SKAPENA** obudziło wielkie zainteresowanie.

TEATR NA PIĘTERKU

Studio Muzyczne Traugutta 1) codziennie o godz. 19 min. 30 znakomita komedia Antoniego Cwojdziańskiego **FREUDA TEORIA SNOW** w świetnym wykonaniu Janiny Romaniówny i Jana Kreczmar. Zarówno sztuka, jak i artyści doznali na dotychczasowych przedstawieniach entuzjastycznego przyjęcia. W dniu 3 maja dwa przedstawienia o godz. 16 i 19 min. 30.

ZARZĄDZENIE

o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciw ospie

Na podstawie art. 1 i 2 ustawy z dnia 19 lipca 1919 roku o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko ospie (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 113 z 1934 r. zarządzam szczepienie ospy na terenie Wielkiej Łodzi.

Pierwszemu szczepieniu (wskazywając) podlegają:

- a) wszystkie dzieci urodzone w 1945 roku.
- b) wszystkie dzieci starsze i osoby dorosłe, dotychczas niezaszczepione.

Szczepieniu powtórnemu (rewakynacja) podlegają:

- a) wszystkie dzieci, które ukończyły lat 6.
- b) wszystkie dzieci i osoby dorosłe, dotychczas niezaszczepione powtórnie.

Terminy szczepień: od 6 maja do 1 czerwca 1946 roku i od 2 września do 30 września 1946 roku.

Punkty szczepienia:

- 1 punkt — ul. Piotrkowska 113
- 2 punkt — ul. Zawadzka 41
- 3 punkt — ul. Zgierska 130
- 4 punkt — ul. Szpitalna 4
- 5 punkt — ul. Srebrzyńska 75
- 6 punkt — ul. Sanocka 36
- 7 punkt — ul. Pryncypalna 3
- 8 punkt — ul. Pomorska 125
- 9 punkt — ul. Napiórkowskiego 72
- 10 punkt — ul. Staszycza (Rud. Pab.) 100.

Szczepienia dokonywane będą codziennie w dni powszednie w godzinach od 5-tej do 7-ej po południu.

Sprawdzenie, czy osoba się przyjęła odbywać się będzie w tych samych lokalach i godzinach w tydzień po dokonaniu szczepienia (wskazywając) i rewakynacji.

Uchylenie się od obowiązku szczepienia podlega za sobą sankcje karne przewidziane w art. 9 ustawy z dnia 19 lipca 1919 roku o przymusowym szczepieniu ochronnym przeciwko ospie (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 113 z 1934 roku).

Za Prezydenta Miasta
(-) Eugeniusz Ajnenkiel
Wiceprezydent Miasta

REDAKCJA „GŁOSU ROBOTNICZEGO“

poszukuje współpracownika (czki) ze znajomością języków: (rosyjski, angielski, francuski) Oferty pod „Radio-service“.

WIELKI KONCERT MUZYKI POLSKIEJ W FILHARMONII

W dniu 3 maja br. o godz. 20-ej występuje Państwowa Filharmonia z uroczystym koncertem poświęconym muzyce polskiej. Jako solista wystąpi nasz świetny pianista Bolesław Woytowicz, który odegra z tow. orkiestry Chopina: Koncert fortepianowy e-moll, oraz Chopina: Polonez Es-dur na fortepian i orkiestrę. Orkiestra pod dyrekcją Zdzisława Górczyńskiego wykona m. in. Poemat Symfoniczny Różyckiego „Anelli“.

Bilety — rządaże kasa kina „Bałtyk“, Narutowicza 20.

CEKAWY CZWARTKI „CZYTELNIKA“

W czwartek, dnia 2. V. 1946 o godz. 17-ej w sali odczytowej „Czytelnika“ — Piotrkowska 96 — odbędzie się odczyt p. t. „**DRUKARSTWO JAKO ŹRÓDŁO IDEI**“. Prelegent — prof. U. Ł. dr **JAN MUSZKOWSKI**. Bezpośrednio po odczycie wspólna wycieczka do Drukarni „Czytelnika“ — Zwirki 2. Ceny biletów: zł. 40, zł. 30 — dla członków Sp. Wyd. „Czytelnik“, zł. 20 — dla młodzieży szkolnej.

UWAGA MUZYCY

W dniu 1 Maja członkowie Związku Zawodowego Muzyków zbierają się w lokalu Związku o godz. 8-ej rano. Obecność wszystkich członków **obowiązkowa**. W lokalu Związku (Piotrkowska 33) wyłożona będzie do podpisu lista obecności.

PRZETARG.

Zarząd Miejski w Łodzi Wydział Gospodarczy ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie:

- 1) 500 czapek-rogatywek z własnego materiału dla członków Straży Pożarnej m. Łodzi.
- 2) 180 czapek maciejówek z własnego materiału dla woźnych instytucji miejskich.
- 3) 25 czapek typu angielskiego z własnego materiału na miarę dla poborców miejskich.

Wzory czapek oraz bliższych szczegółów wraz z opisem wykonania i dostawy, udziela Wydział Gospodarczy, ul. Legionów Nr. 10, pokój 14 w godzinach od 9-tej do 13-tej.

Oferty należy składać w zalakowanych kopertach z napisem:

- 1) Oferta na wykonanie czapek dla Straży Pożarnej“.
- 2) „Oferta na wykonanie czapek dla woźnych“.
- 3) „Oferta na wykonanie czapek dla poborców“

(dołączając do poszczególnych ofert próbkę materiału) w biurze Wydziału Gospodarczego ul. Legionów Nr. 10, pokój 14, do dnia 6-go maja 1946 roku do godziny 9-tej.

Otwarcie ofert nastąpi w tym samym dniu o godzinie 10-tej rano.

Oferty nie uwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

Łódź, dnia 26 kwietnia 1946 roku.

ZARZĄD MIEJSKI W ŁODZI

OGŁOSZENIE

Zarząd Gazowni Miejskiej podaje do wiadomości, że zgodnie z uchwałą Miejskiej Rady Narodowej z dnia 3. 4. 1946 roku z dniem 1-go Maja 1946 r. wchodzi w życie nowa taryfa za gaz.

Stawki dotąd obowiązujące zostały ustalone jak następuje:

- Taryfa ulgowa (dla pracujących): za 1 m³ gazu zł. 2.50 przy miesięcznym zużyciu do 50 m³, zł. 5 — przy użyciu 51 — 100 m³ i zł. 10 — przy zużyciu powyżej 100 m³;
- taryfa zwykła: za 1 m³ gazu zł. 14 — przy miesięcznym zużyciu do 100 m³ i zł. 25, — przy zużyciu 101—150 m³ i zł. 40 — przy zużyciu powyżej 150 m³ miesięcznie;
- taryfa przemysłowa: zł. 7 — za 1 m³ gazu bez ograniczeń.

Łódź, dnia 27 kwietnia 1946 roku.

Zarząd Gazowni Miejskiej w Łodzi

OBWIESZCZENIE

o obowiązku przymusowych szczepień przeciw durowi brzusznemu.

Na podstawie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 kwietnia 1945 roku (Dz. U. R. P. z 1945 roku Nr. 15, poz. 68) wydanego w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej w sprawie przeprowadzenia przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzusznemu podaje do wiadomości, że w dniach od 6 maja do 31 lipca 1946 roku na całym terenie Wielkiej Łodzi przeprowadzone zostanie przymusowe „szczepienie ochronne przeciw durowi brzusznemu“.

Szczepieniu podlegają wszystkie osoby urodzone w latach od 1886 do 1941 roku włącznie, zamieszkałe lub czasowo przebywające na terenie Wielkiej Łodzi.

Indywidualnych zwolnień od przymusowego szczepienia może udzielić tylko lekarz szczepiący, po przedstawieniu mu ważnych przyczyn, uniemożliwiających szczepienie.

Szczepienia odbywać się będą w następujących punktach:

- 1 punkt — ul. Sierakowskiego 48
- 2 punkt — ul. Łagiewnicka 37
- 3 punkt — ul. Zeromskiego 4
- 4 punkt — ul. Pomorska 23
- 5 punkt — ul. Piotrkowska 113
- 6 punkt — ul. Lubelska 7
- 7 punkt — ul. Tuszyńska 97
- 8 punkt — ul. Ciasna 10
- 9 punkt — ul. Staszycza (Rud. Pab.) 240

i będą dokonywane codziennie w dni powszednie w godzinach rannych od 8-ej do 10-ej.

Po upływie terminu przymusowych szczepień ochronnych na danym obszarze — do szkół, zakładów naukowych, wychowawczych jak również do pracy w urzędach, instytucjach i przedsiębiorstwach państwowych, samorządowych oraz prywatnych przyjmowane mogą być tylko osoby, które przedstawia świadectwa o dokonaniu szczepienia ochronnym przeciw durowi brzusznemu, względnie o zwolnieniu od obowiązków szczepienia.

Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia, jak również winni przeciwdziałania akcji przymusowych szczepień ochronnych przeciw durowi brzusznemu o ile czyn ich nie jest zagrożony surowszą sankcją z mocy innych przepisów prawnych, podlegają karze aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 złotych lub jednej z tych kar.

Uwaga: Szczepienia są bezpłatne.

Za Prezydenta Miasta
(-) Eugeniusz Ajnenkiel
Wiceprezydent Miasta

ZARZĄDZENIE

Na zasadzie art. 377 i 385 lit. c rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16. II. 1928 roku o prawie budowlanym w brzmieniu obwieszczenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18. V. 1938 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 218) Zarząd Miejski w Łodzi jako władza budowlana zwraca wszystkim właścicielom i posiadaczom nieruchomości do bezwzględnej skontrolowania — najpóźniej do dnia 1 maja 1946 r. — przez fachowe siły techniczne stanu budynków, a w szczególności fasad, balkonów i gzymsów.

W wypadkach stwierdzenia stanu zagrożającego bezpieczeństwo publiczne należy przystąpić niezwłocznie do usunięcia zagrożenia tego przez:

- 1) odbicie części a następnie wyremontowanie fasad groźących niebezpieczeństwem,
- 2) rozebranie części lub całego budynku pod nadzorem uprawnionej osoby.

W sprawach tych udziela informacji Nadzór Budowlany, ul. Piotrkowska 64.

Winni niezastosowania się do niniejszego zarządzenia niezależnie od odpowiedzialności za skutki ewent. nieszczęśliwych wypadków będą pociągani do odpowiedzialności karno-administracyjnej z art. 400, 401 wyżej cytowanego prawa budowlanego.

Łódź, dnia 27 kwietnia 1946 roku.

Za Prezydenta Miasta
(-) Eugeniusz Ajnenkiel
Wiceprezydent Miasta

OGŁOSZENIA DROBNE

SPRZEDAM sypialkę fornier-mahoniową, nowoczesną, prawie nową, z materacami.
KUPIE szafę-bielizniarkę 3- lub 4-drzwiową ciemną, fornierowaną, w dobrym stanie. Tel. 194-00, 10—11 godz.

Zaofiarowanie pracy

POTRZEBNY ekspedient (ka) obeznany w branży galanterijnej do hurtowni, wymagane referencje i świadectwa. Zgłoszenia Nowomiejska 3, Polska Hurtownia Galanterijna.

POTRZEBNA zdolna podoczna do sukien damskich, Piotrkowska 28-10.

MONTER w samodzielnych (kanalizacja, wodociąg) zatrudni Przedsiębiorstwo Techniczno-Instalacyjne Józef Janyst, Łódź, Piotrkowska 68. Zgłoszenia w godz. 13—15 pp.

STEBNOWACZKI mogą się zgłosić. „Iva“, Sienkiewicza 61, lewa oficyna, III piętro.

SZWACZKI CHALUPNICZKI na stebnowkę mogą się zgłosić. „Iva“, Sienkiewicza 61, lewa oficyna, III p.

Zagubione dokumenty

ZGUBIONO palcówkę i legity. Zw. Zaw. Kossickiego Stejana, Wójtowska 6, m. 6. Uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą, kartę rejestracyjną z R. K. U. i zaświadczenie z pracy Kawki Zygmunta, Wojska Polskiego 42.

ZGUBIONO legitymację nauczycielską na nazwisko Potockiej Heleny, gminy Podębcice.

SKRADZIONO kartę repatriacyjną Zagajewskiego Władysława i Galery Józefa, Szpitalna 18.

ZGUBIONO prawo jazdy szoferskiej, książeczkę wojskową i książkę rejestracyjną na samochód Andrzejewskiego Stanisława, St. Jaracza 32.

SKRADZIONO palcówkę, dowód osobisty przedwojenny, zaświadczenie z PURU, legitymację ze Zw. Kupców i metrykę urodzenia Borowski Wiktorii, Ustka, pow. Słupsk, wojew. gdańskie, ul. Stalina 28. Uprasza się o zwrot dokumentów za wynagrodzeniem.

SKRADZIONO tymczasowe zaświadczenie tożsamości legity. P. P. R. 936 i legity. Zw. Zaw. Dziergwy Ryszarda, Skrzywana 9.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą, metryki urodzenia i ślubu Władysławy Wiśniewskiej, Nawrot 55, m. 2.

ZGUBIONO kartę rejestracyjną z R. K. U. Silczaka Romana, Zeromskiego 85, m. 23.

SKRADZIONO palcówkę, metrykę urodzenia, kartę rejestracyjną z R. K. U. i legity. tramwajową na m-ce parzyste Kielon Stanisławy, Napiórkowskiego 254, m. 1.

ZGUBIONO książeczkę wojskową, wojskowe prawo jazdy, przepuszkę z M. O. N., świadectwo ukończenia szkoły Kubery Czesława, X K. M. O. lub Komenda Garnizonowa w Łodzi. Uprasza się o zwrot za wynagrodzeniem.

ZGUBIONO legity. służbową wydaną przez Zarząd Gazowni Miejskiej Łuczyskiego Stefana, Kamienna 16.

ZGUBIONO kartę rozpoznawczą Janas Heleny, Pabianice, Zamkowa 34.

ZGUBIONO przepuszkę obozową Lasman Arie, kwit meldunkowy i zapiski osobite. Pabianice, Majdany 4.

SKRADZIONO dowód zameldowania, metrykę urodzenia Brzozowskiej Genowefy, Pabianice, Antoniego Suwary 6.

UNIEWAŻNIA się zagubiony dokument repatriacyjny na nazwisko Wajnszok Irene, Zenona i Szmula.

Poszukiwanie rodzin

KTO wie cośkolwiek o Henryku Pawłowskim, urodzonym w 1918 roku, przebywającym w Rotenburgu, koło Nürnbergu, do lutego 1945 roku proszony jest o podanie wiadomości: ojcu Stanisławowi Pawłowskiemu, Łódź, Żelazna 17.

Lekarze

Dr. **MIECZYSLAW KOWALSKI** specjalista chorób skórnych i wenerycznych przyjmuje 8—10 3—6 Al. 1-go Maja 3.

Dr. med. **E. Mikulicz** lekarz-dentysta ze Lwowa, specjalista w leczeniu dżąseł i jamy ustnej, ulica Zawadzka 17, tel. 144-45.

Dr. **ZOFIA SKONIECZKA**, lekarz szpitala „Kochanówka“, spec. chorób nerwowych, przyjmuje 4—6 ul. Piotrkowska 16.

Kupno i sprzedaż

BIBULKI „Solali“, cygamniczki szklane, kamienie do zapalniczek, sznurówka, pasty do obuwia, baterie poleca hurtowo „Reklama“, Piotrkowska 46 (w podwórzu).

ZESZYTY, bruliony, notesy, papiery kancelaryjne, listowe, powielaczowe, ołówki, koperty poleca hurtowo „Polonia“, Cegielniana 1.

PRZYCZEPKA samochodowa 6-tonowa okazynie do sprzedania. „Reklama“, Piotrkowska 46, tel. 173-59.

MASZYNA do liczenia „Archimedes“ (elektryczna) okazynie do sprzedania. „Reklama“, Piotrkowska 46, tel. 173-59.

MEBLE garderoba jasna, łóżka pojedyncze sprzedaje stolarnia, Krasickiego 3, przy Rzgowskiej.

KRONIKA ŁÓDZKA

O. R. M. O. — UWAGA!

W związku z obchodem święta 1-szo Majowego, Miejska Komenda ORMO zarządza zbiórke Ochołników Rezerwy Milicji Obywatelskiej wszystkich obwodów, przy ul. Al. Kościuszki Nr. 51, między Andrzeja a Zamenhoffa.

Zbiórka w oznaczonym wyżej punkcie o godz. 8-mej rano.

LUDOWCY W DNIU 1-go MAJA.

Wzywa się członków Koła Grodzkiego Stronnictwa Ludowego w Łodzi do obowiązkowego wzięcia udziału w Święcie Pracy 1 Maja.

Zbiórka w środę, dnia 1 maja, w lokalu Zarządu Wojewódzkiego Stronnictwa Ludowego w Łodzi, przy ul. Andrzeja Nr. 12, o godz. 8 rano.

Stronnictwo Ludowe
Zarząd Grodzki w Łodzi
RZEMIEŚLNICY W DNIU 1-go MAJA.

W związku z obchodem Święta Pracy Izba Rzemieślnicza w Łodzi wzywa wszystkich rzemieślników do wzięcia udziału w pochodzie 1-szo majowym. Zbiórka w dniu 1-go maja o godz. 8.30 przed Izbą Rzemieślniczą, ul. Moniuszki 8.

ZAWIADOMIENIE.

Komitet Polskiej Partii Robotniczej Dzielnicy Widzew zawiadamia, iż lokal partyjny został przeniesiony na ul. Armii Czerwonej 38, w byłym Pałacu Kona.

Pracownicy Zarządu Miejskiego
1-go Maja.

Zarząd Związku Zawodowego Pracowników Samorządu Terytorialnego i Użyteczności Publicznej w Polsce, Oddział I. w Łodzi, zawiadamia wszystkich pracowników Zarządu Miejskiego, że zbiórka w dniu 1-go maja odbędzie się o godz. 8.30 w podwórzu Wydziału Technicznego, Piotrkowska 64, skąd nastąpi wycieczka na miejsce zbiórki głównej, a nie o godz. 9-iej, jak podawała Odezwa z dnia 23 b. m.

WEZWANIE.

Wzywa się b. Więźniów Politycznych Obozów Koncentracyjnych do obowiązkowego stawiennictwa na zbiórce w dniu 1. V. b. r., przed pochodem 1-szo Majowym, w lokalu Związku — Jaracza 3, godz. 8 rano. Po rozwiązaniu pochodu na Placu Wolności — delegacje Związku złożą wieńce na Polesiu Konstancyńskim i na Radogoszczu. Pożądany strój obozowy.

Zarząd Związku.

UWAGA! UCZESTNICZY WALKI ZBROJNEJ

Zarząd Wojewódzkiego Związku Uczestników Walki Zbrojnej o Niepodległość i Demokrację w Łodzi wzywa wszystkich członków do wzięcia udziału w obchodzie 1-szo Majowym. W miarę możliwości pożądanym jest stawienie się w mundurach.

Zbiórka w dniu 1-go Maja 1946 r. o godz. 8-mej rano przy ul. Piotrkowskiej 49 w lokalu naszego Związku.

Stawiennictwo wszystkich obowiązkowo.

UWAGA! FRYZJERZY

W dniu 1-go Maja przed Domem Zw. Zaw. o godz. 8.30 zbiorą się wszyscy fryzjerzy, celem wzięcia udziału w pochodzie 1-szo Majowym.

KOMUNIKAT

Dnia 30 kwietnia o godzinie 18 w lokalu Społeczno-Obywatelskiej Ligi Kobiet, Andrzeja 1, odbędzie się uroczysta Akademia, na którą zapraszamy wszystkie członkinie i sympatyczki Ligi.

WYSTAWA KSIĄŻKI W BIBLIOTECE

PUBLICZNEJ

W dniach 1-3 maja w godz. 10-15 czynna będzie w Miejskiej Bibliotece Publicznej ul. Andrzeja 14, wystawa p. t. „Książka, która ocalała”.

Wstęp bezpłatny.

KOMUNIKAT.

Miejski Komitet święta Oświaty komunikuje, że wszelkie ofiary pieniężne od osób prywatnych i związków na rzecz bibliotek publicznych należy składać na ręce skarbnika Komitetu ob. insp. Rebowskiego w biurze Komitetu przy ulicy Piotrkowskiej 37, III p. pokój 14.

Dary w książkach można składać bezpośrednio w Miejskiej Bibliotece Publicznej na ręce dyr. obywatela Augustyniaka, lub też zgłaszać je w biurze Komitetu, który książki te odbierze.

Komunikujemy również, że w dniach święta będzie się zgłaszać młodzież szkolna z listami po odbiór ofiarowanych książek w domach prywatnych.

Ze sportu

Robotnicy, milicja, młodzież
na starcie biegu ulicznego

W dniu 5 maja Świeltica przy firmie Przemysł Welniany dawniej S. Barciński urządza propagandowy bieg na przelaj dla zespołów fabrycznych, wojskowo-milicyjnych, oraz organizacji młodzieżowych. Bieg uliczny poprzez ulice Łodzi, będzie miał na celu propagandę lekkiej atletyki wśród szerokich mas społeczeństwa łódzkiego.

Aby być sportowcem, w tym wypadku biegaczem, nie trzeba być koniecznie mistrzem. Każdy dobry piechur, a takim jest każdy mężczyzna, zwłaszcza młody, czy to pełniący służbę w wojsku, czy w milicji, czy należący do jakiegokolwiek organizacji młodzieżowej, może zdobyć się na bieg około trzech i pół kilometra, czy dwóch kilometrów, jak jest w trasie biegu w dniu 5 maja. W biegu nie będą brali udziału mistrzowie. Organizatorzy doskonale zdają sobie sprawę z tego, że nie sprawia to żadnej przyjemności startować ze starymi rutynowanymi biegaczami i... przychodzić za nimi pół czy kilometr w tyle.

Niema w Łodzi fabryk, niema zakładu pracy, niema jednostki wojskowej i milicyjnej, niema wreszcie organizacji młodzieżowej w której nie byłoby dajmy na to, dziesięciu młodych mężczyzn mających dobre nogi. Otóż tych dziesięciu mających jakie takie nogi niechaj firmy zgłoszą do biegu ulicznego na dzień 5 maja. I niechaj wszyscy pracownicy tych zakładów pracy wyjdą na trasę biegu zobaczyć i zachęcić swych reprezentantów do wysiłku. Niechaj tak samo zrobią wszystkie jednostki wszelkich organizacji młodzieżowych.

Organizatorzy przeznaczili cenne dary dla zwycięzców, jak: materiał na garnitur, na mundur wojskowy, czy milicyjny, czy organizacji młodzieżowej. W biegu startować mogą zespoły niepełne, liczące po sześciu, czy siedmiu biegaczy, lecz nie mniejsze jak pięć, gdyż pierwszy pięciu zawodników każdego zespołu będzie punktowanych i ten zespół zwycięży, którego pierwszych 5 zdobędzie najmniej punktów.

Bieg odędzie się w trzech grupach: oddzielnie startują zespoły fabryczne, oddzielnie wojskowo-milicyjne, oddzielnie organizacji młodzieżowych.

Zgłoszenia do biegu i bliższych informacji udziela się codziennie w Świelticy Przemysł Welniany S. Barciński i S-ka, Łódź, ul. Tylna 6 między godziną 16 a 21 (również w dni świąteczne).

Tomicki bohaterem wyprawy
Mecz Łódź-Bydgoszcz przy... przystanku tramwajowym

Rzadko się słyszy, aby pokonany przeciwnik przyznał się otwarcie do porażki i nie starał się choć w małym stopniu jej usprawiedliwić. A jednak reprezentacja bokserka Łodzi po powrocie z nieudanej wyprawy do Bydgoszczy nie ukrywa, że na porażkę z reprezentacją tego miasta (6:10) zasłużyła.

Chłopcy nasi powrócili z Bydgoszczy wczoraj rano. Spotykamy ich przypadkowo na jednym z przystanków tramwajowych, z sekundantem drużyny Durkowskim na czele.

Pomimo porażki wszyscy są w doskonałych humorach.

Bohaterem wyprawy bydgoskiej jest Tomicki, młody bokser Concordii piotrkowskiej.

Tomicki wypadł pierwszorędnie — mówią o nim z wielkim entuzjazmem ob. Durkowskiego i nasz reprezentant Czarniecki. W walce z Wiklińskim, którego niedawno oglądaliśmy w Łodzi na mistrzostwach Polski, i który tak bardzo wszystkim się podobał, Tomicki zabłysnął wielkim talentem. W trzeciej rundzie młody zawodnik Concordii robił co chciał z bydgoszczaninem. Trener Concordii Gierczyński powinien zwrócić na niego specjalną uwagę. W chłopcu drzemie wielki talent — podkreśla z naciskiem nasz rozmówca.

Orzeczeń sędziowskich chłopcy nasi na ogół nie kwestionują. Pewne zastrzeżenia

mają tylko co do walki Kalińskiego z Wagnerem. Kaliński według nich zasłużył na remis. Najmocniejszym punktem Bydgoszczy był Józwiak. Bydgoszczanie najbardziej entuzjastycznie się jego walką z Czarnieckim. Sztam specjalnie wiał z łózka (był chory), aby pupila swego zagrzewać do boju. Mimo tego Józwiak walkę przegrał.

Publiczność bydgoska była bardzo bezstronna, twierdzą nasi chłopcy. Zebrali jej się około 1000, gdyż mała stosunkowo sala nie mogła ich więcej pomieścić. Sędzia ringowy ob. Kaliniak bardzo dobry.

Podróż minęła wesoło i spokojnie, bez przygód.

Brakowało nam tylko Stasiaka — dodając chórem — i jego harmonii.

Wyniki poszczególnych walk były następujące: W wadze muszej Kamiński (Łódź) zdecydowanie pokonał Borowicza mając bardzo wysoką przewagę w 2 i 3 rundzie, w wadze koguciej Czaquecki (Łódź) wygrał z Józwiakiem, w wadze piórkowej Mazur (Łódź) przegrał z Leczkowskim (z bydgoszczaninem mógł tylko wygrać Marcinkowski, twierdzi Czarniecki), w wadze lekkiej Kowalski (Łódź) przegrał z Sowińskim, w wadze półśredniej Tomicki (Łódź) przegrał z Wiklińskim, w wadze średniej Kaliński (Łódź) przegrał z Wagnerem, w wadze półciężkiej Jaskółka (Łódź) wygrał z Doleckim i w ciężkiej Zylis (Łódź) przegrał ze Steckim.

Należy jeszcze dodać, że łodzianie w ciągu godziny byli zmuszeni zrzucić nadwagę w niektórych wypadkach po 2 kg.

LEKKOATLECI WALCZĄ

Na boisku ŁKS-u odbyły się wczoraj zawody lekkoatletyczne, których wynik notujemy:

200 m. Cieśliński (AZS) — 25.4. 1500 m. Bystry (Zjednoczone) — 4.51. 5000 m. Tomczak (Oruta) — 18;54.8. Skok wdal Kuźnicki (AZS) — 5.82. Dysk Kuźnicki (AZS) — 38.64.

OGNISKO — BIEG 4:1

Gra stała na dość wysokim poziomie, jeżeli zważymy, że Bieg jest drużyną B-klasową, a Ognisko nowoorganizowaną, przy Zakładach S. Barciński w Łodzi i przyjętą załedwie do klasy C. Do przerwy prowadziło Ognisko 4:0. Po zmianie stron Bieg zmienił skład, wprowadza na boisko pięciu świeżych graczy, ale Ognisko było nadal niebezpieczne i często przeprowadzało szereg ładnych akcji. Dobra był aprawa strona ataku.

UWAGA! KOLEJARZE I MOTOCYKLIŚCI

Sekcja kolarsko-motorowa K S. Tramwajarzy wzywa wszystkich członków do przybycia w dniu Święta Pracy 1 Maja do lokalu świetlicy pracowników Ł. K. E. przy ul. Tramwajowej 11 o godzinie 8 rano, w celu wzięcia udziału w pochodzie.

Piękną, buławę marszałkowską
dla Naczelnego Dowódcy marsz. Roli-Zymierskiego wykonali robotnicy Johna.
Szykują oni dar dla wyzwoliciela Łodzi marsz. Rokossowskiego

W roku biejącym wielki zaszczyt przypadł robotnikom firmy „John”. Buława, którą w dniu 30 kwietnia zaoferuje Łódź robotnicza marszałkowi Roli-Zymierskiemu wykonana została przez załogę robotniczą fabryki „Johna”.

Piękną buława jest już wykończona i w dniu dzisiejszym wręczona będzie Naczelnemu Dowódcy.

Jednocześnie zaznaczyć należy, że na zebraniu w dniu 27 bm. jednomyślnie został przyjęty wniosek dobrowol-

nego opodatkowania się, w celu zakupu niezbędnego materiału do wykonania pięknego daru dla marszałka Rokossowskiego.

Dar będzie wręczony 9-go maja w dniu Święta Zwycięstwa. Tym darem robotnicy wykażą wdzięczność, że wdzięczną pamięć zachowali dla tych, którzy swą bohaterką walką uratowali nasze ukochane miasto od zniszczenia, a wielu z nas ocalili życie.

B.

Mydło na kartki

Ministerstwo Aprobizacji i Handlu przeznaczyło na zaopatrzenie kartk we II kwartale bieżącego roku posiadany zapas mydła w ilości 2.047.000 kg. Mydło to pochodzi z mydła beczkowego, pochodzącego z transportów UNRRA i przekazanego do przerobu fabrykom podległym Zjednoczeniu Państwowego Przemysłu Chemiczno-Thuszczowego w Warszawie oraz Zakładom Wytwórczym „Społem” w Kielcach. Zaopatrzenie ludności pracującej w II kwartale rb. jest więc zapewnione. Jeśli chodzi o bieleńdo i proszki do prania, to niedobór będzie częściowo pokryty z przydziału udzielonego „Społem” w ilości 2000 ton, który jest obecnie rozprowadzany.

Co usłyszymy przez radio

5.57 Kraków: 5.57 sygnał czasu, 6.00 kalendarz histor., 6.05 muzyka, 6.15 rozmowa ze słuchaczami, 6.30 muzyka. 6.45 W-wa: 6.45 dziennik poranny, 7.05 program na dzisiaj. 7.10 Poznań: 7.10 gimnastyka, 7.20 muzyka. 7.45: W-wa: powtórzenie najważniejszych wiadomości dziennika porannego oraz muzyka, 8.30 skrzynka poszukiwania rodzin, 8.45 codz. odc. prozy: fragm. z pow. Janusza Meissnera „Zadło Genowefy”, 9.00 Rozmaitości, 9.10 Program na dzisiaj, 9.15 Przerwa, 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Wieży Mariackiej. 12.50 W-wa: 12.05 „Na ziemiach odzyskanych”, 12.20 koncert, 12.40 z życia narod. słow. 12.50 Poznań: koncert. 14.00 W-wa: dziennik popołud., 14.30 inform. 14.40 Pięty, 14.55 Pog. sport. Jaroslawa Nieleckiego. 15.05 Wiadomości z miasta i prowincji, 15.10 A. B. C. — audycja słow. muz. w oprac. Bolesława Busiakowicza. 15.30 „Czy istnieje próżnia?” — fel. pop. nauk pro Mariana Grodzkiego, 15.45 koncert s. listów z płyt, 16.00 słuchowisko dla dzieci.

16.25 W-wa: 16.25 koncert, 16.40 odczyt, 16.55 report., 17.05 koncert, 17.55 Audycja dla robotników: 1) „Przed 25-tą rocznicą 3-ciego Powstania Śląskiego” pog. Władysława Orłowskiego. 2) „I-szy obchód święta robotniczego w Polsce” — pog. histor. Stefana Małewskiego. 3) Pięty. 18.30 W-wa: nauka przy głośniku, 19.00 Transmisja z Teatru W. P. w Łodzi — fragm. uroczystości wręczenia buławy Marszałkowi Zymierskiemu oraz nadania nagrody liter. Władysławowi Broniewskiemu, 19.30 W-wa: dziennik w czorny, 20.00 koncert, 20.45 „Idealny sublokator” — żart radiowy Mariana Piechala, reż. T. deusza Markowskiego, 21.00 Przeg. wydaw. w oprac. Jana Augustyniaka n. t. „Książka polska po wojnie”, 21.10 Koncert kapeli ludowej Edwarda Ciukszy, 21.40 Skrzynka poszukiwania rodzin, 21.58 Komunikat pogodzie. 22.00 Kraków: koncert rozrywkowy, 22.30 Koncert Życoża. 23.00 W-wa: ostanie wiadomości dzien., 23.25 program na jutro, zakończenie audycji i Hymn do 23.40.

CENY OGŁOSZEŃ Drobne: za wyraz pititowy poza tekstem — 5 zł. Inne ogłoszenia: za milimetr szpaltę poza tekstem — zł. 14. w tekście — zł. 21. — W numerach niedzielnych i świątecznych — 50 procent drożej. D-08346

Wydawca: Woj. Komitet PPR w Łodzi. Komitet Redakcyjny. Red. i Adm.: Łódź, Piotrkowska 86. Tel. 254-21. Tel. Red. Nocnej 172-31. Zakł. Grat. Sp. Wyd. „Łódzki Instytut Wydawniczy”